

د هر بالغ شخص ضرورت

پتي مسئلي

هغه مسئلې چې عموماً په
خلق په پوښتنه کولو شریکي

په وړاندې

ترتیب

فضل امین حقاني

نور اللہ نیازی

0313-9090423

نیازی کتب خانہ

پتہ: نزد بازار

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

د هر بالغ شخص ضرورت

پټې مسئلې

هغه مسئلې چې عموماً يې خلق په تېوس کولو شرمېږي

مړتې

فضل امين حقاني

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جميعه حقوق ناشر سره محفوظ دي

د کتاب پېژندګلو:

د کتاب نوم	پتي مسئلي
مرتب	فضل امين حقاني
د چاپ وار	دروميه خل
د چاپ کال	جنوري 2020.
ناشر	نيازي کتب خانه سردار پلازه اکوړه خټک
شمېر	1100 ټوکه

د موندلو مرګه:

نيازي کتب خانه سردار پلازه اکوړه خټک

0313 9090423

فہرست

صفحہ	موضوع	شمارہ
۱۵	مقدمہ	۱
۱۷	نقشہ	۲
۱۸	د باکی او تاپاکی مسئلہ	۳
۱۸	بہ غلطي، حواری و غمیر، باندی د غویانو	۴
۱۸	بہ مسو کپی جی کوم جیجی وی د عقی حکم	۵
۱۹	د غورلو غیروہ جی خراب شی نو خہ حکم لری	۶
۱۹	د یسو د ر اویسو بہ وخت کپی کہ پیچہ پکی پر یوزی	۷
۱۹	د وړد اولویو بولو نه جی کوم بخارات او جیتری د عقی حکم	۸
۱۹	د متیارو د وړو وړو غمیرکو خہ حکم دی	۹
۲۰	تاپا که خبر بہ اویو کپی د پر یو بولو د و جی نه	۱۰
۲۰	د تنساب بہ لو نه کپی جی کومس تاپا که اویو وی د عقی	۱۱
۲۰	تجاست کہ اوسو زی نو لو کپی شی باک دی	۱۲
۲۰	بہ تاپا کپی باندی د گرد حکم	۱۳
۲۰	د حلال خنارو گند کپی باک ده	۱۴
۲۱	بہ کومو طایونو کپی واره اولوی بول کول مکروه دی	۱۵
۲۱	د متیارو و غمیر بہ وخت کپی د کومو کارونو نه بیج کیدل پکار	۱۶
۲۲	د اودس بیان د هوا و تونکی سړی خوب باندی اودس نه	۱۷
۲۲	وینہ د سوکامرو نه زیانده وی نو اودس مانسپی	۱۸
۲۲	د شخی د سستی نه د پسو بہ و نلو سره اودس نه مانسپی	۱۹
۲۲	د مالوجو د و جی نه که د متیارو قطرہ باهر راژنو شی	۲۰
۲۲	شخی نه بہ لاس لگولو سره اودس نه مانسپی	۲۱
۲۳	د مانسوم د مونیخ بہ حالت کپی شدي شکل	۲۲
۲۴	د خوریر د وینسانو نه د جویو شوی برش حکم	۲۳
۲۴	که هوا د سر مگناه د شخی طرف ته او شی	۲۴

25	د غسل بول والا د اودس او د کپړو د چهارت مسئله	24
26	سړي معذور کله جوړسړي د معذور څه حکم دی.	24
27	د معذور حکم	25
28	د معذور د حکم نه په کله وځي	25
29	د معذور د کپړو حکم	25
30	د سلاڼ په مرض کي د اودس د حفاظت تدبير	26
31	د يو اسرو د وځي نه د نوکي وسته	26
32	د يو اسرو په صوباندي د بيلو لگولو وخت لاندې گوته داخلول	26
33	که د يو سړي دروستو شرمگاه څه حصه بهر راوځي	27
34	مني که بغیر د شهوت نه او وځي نو اودس ماتيږي	27
35	د مني مذي او وځي تعريف	27
36	که د مشترک حصي نه چينجي راوځي نو اودس ماتيږي	27
37	د غسل بيان	28
38	په غسل کي د معصوم غايبونو حکم	28
39	د جنابت په حالت کي سلام	28
40	بغير د غسل کولو نه دوهم ځل کوروايي کول	28
41	د جنابت په حالت کي ويسته او نوکان پرنگول	28
42	د جنابت په حالت کي د ذکر او تلاوت حکم	29
43	په غسل کي غوږ غره فرض ده که صرف خولې نه او به اچول	29
44	د جنابت په غسل کي کمځي برائسل ضروري دي	29
45	کپړي سره به دخول کولو د غسل حکم	29
46	د کوروايي نه وروسته معذمني غسل کول ضروري نه دي	30
47	مني که په لاس سره بنده کړي شي نو څه حکم يې دی	30
48	که د بېخي نه مني اوونله	30
49	په گوته داخلولو سره غسل نه واجبږي	30
50	که مبالغه د بالعي جسي سره کوروايي او کړي	30
51	که د غسل نه وروسته مني خارج شي نو ليا غسل واجب دی	31

31	د جنابت نه بعد منتهی د حیض وائلل	52
31	زنا، الخلام بدفعلي کولو سره هم غسل واجبی	53
32	د خوب نه د بیداره کیدو نه وروسته په مخصوصه اقدام باندې	54
32	په خوب کې د ښځې سره کوروالې او کړو خو ازالې اوسنو،	55
32	په غسل کې د فرج خارج و شغل فرض دی	56
33	خناوو سره بدفعلي کولو کې بغیر د ازال نه غسل نه واجبی	57
33	صغیره غیر مستهائې سره کوروالې کولو باندې غسل نه واجبی	58
33	په کومو صورتونو کې غسل واجبی	59
34	دانچکتن په ذریعه د ښځې په رحم کې ماده متروکه و سول	60
34	چې د کوم سړي خصیې کنه وي د عغه حکم	61
35	که د یو سړي د ذکر سر کنه شوی وي نو څه حکم یې دي	62
35	که یو سړي خپل شرمگاه په کپړه کې او بخاري او داخله شي	63
35	که یو سړي د خپلې شرمگاه سره د ښځې نه کچه حصه داخله	64
35	شرمگاه د ښځې په نوم کې داخلول	65
36	خیله منتهی په خوب کې لیدل	66
36	که ښځه په خپله شرمگاه کې گوته داخله کړي	67
37	د حیض نفاس او استحااضې وضاحت	68
37	د حیض په حالت کې کوروالې کولو سره کفارو لازمې کچه	69
37	د حیض نه وروسته د غسل نه څنګې جماع کول	70
38	د ښځې د حیض په حالت کې ذکر کول	71
38	د بچي د بیدار کیدو نه وروسته تر کومه پورې کوروالې منع دي	72
38	د داسې بچي د ولادت نه وروسته وینه وائلل،	73
39	د حیاضې سره د مباشرت صورت	74
39	د مستحااضې حکم	75
39	د حیض په حالت کې احرام تړل	76
40	ښځې که د حیض د رڼې نه طواف زیارت او نیکو	77
40	د خناتینو په سیلاویدو سره روزه نه ځایې	78

41	79	د روزی به حالت کبی شکلول
41	80	د ذکر به دخول سره روزه ساتی
41	81	به لاس سره مني خار چول مفسد صوم دی
41	82	د شکلولو د وجی نه انزال کیدل
41	83	که روزه دار قصد اکورو والی او کړی
42	84	د منفي سره کینا سولو باندی انزال کیدل
42	85	به بد فعلی کولو سره نضاً او کفارو دواړه لازم صری
42	86	به لواحت کبی که صرف حشفه نمایه شي نو څه حکم دی
42	87	د خناور سره بد فعلی کول
42	88	د روزی به حالت کبی به طرح کبی درانی لگول
43	89	مذی و نلو سره روزه نه ساتی
43	90	که د روزی حال نه وی او کړی و والی او کړی دوی نه
43	91	به روزه کبی د منفي شونډی به خوله کبی نیول
43	92	که په روزه کبی به هره سره جماع اوشي
44	93	د خپلی منفي نو کانی نیول
44	94	که چا روزه کبی مری یا خناور سره جماع او کړه
44	95	د منفي د روزی به حالت کبی به شونډو سره مني لگول
44	96	د حایضی به رمضان کبی خورل خلک
44	97	د کفاری به روزی کبی که حیض شروع شي
45	98	که منفي به شرمگاه کبی د کړی نه اخلول مفسد صوم او گنول
45	99	د بیجی پدا کیدو د تکلیف د وجی نه روزه ساتول
45	100	به درانی سره حیض بندول او روزه نیول
47	101	د نکاح سان د نکاح د باره ايجاب او قبول یو ځل کافی دی
47	102	د کواهلنو نه بغیر نکاح نه کړی
47	103	سو مری د ملک او جینی دواړو له طرفه ايجاب او قبول کول
47	104	د نایالغه جینی او ملک نکاح صحیح ده
48	105	د بالغ کیدو سره سند مني د نکاح درو کولو اختیار

48	د پري سره نکاح صحيح دي که نه	106
48	چي به کومه ښځه پريان وي د خلې سره جناح	107
49	د داسې ښځې سره نکاح کول چي مېنې مې ښکاره راوتلي نه	108
49	چي د کومې ښځې به شرمگاه کي دخول نه کړي	109
49	که د يوې چيې د ښکاره پرده به نو پ وهلو سره غښتې نو	110
49	به دوه ښځو کي د انصاف طريقه	111
50	د داسې پري سره نکاح چي نامرد وي څه حکم لري	112
51	د نامرد تعريف	113
51	که د خاوند شرمگاه کښ شوي وي نو څه حکم لري	114
52	که ښځې د خصي سره نکاح او کړه	115
52	د کوروايي کولو طريقه	116
53	د مهر مسئلې د مهر مزجل او مهر معجل تعريف	117
53	مهر د خاوند به دمه فرض دي	118
54	که ښځه د لغاوي يعني شرمگاه يې ټنګه وي نو مهر به	119
54	د مهر ورکولو ته روسته که ښځه ځنې مشکل وي نو مهر	120
54	د ځنې مشکل تعريف	121
55	د ځنې مشکل غسل او کفن	122
56	د رضاعت مسئلې د ښځې د شيدو نه حرمت کله ثابتېږي	123
56	ماشوم او ماشومې نه تر څو کالو پوري د پيو ورکولو حکم ؟	124
56	د پيو ښځې ماشوم ته يې ورکول	125
56	به دواښي کي شيدې اچول	126
57	د لږو شيدو نه هم رضاعت ثابتېږي	127
57	يوې ماشومې به خوله کي سينه واخيسته خو د پيو څکلو	128
57	د خپلې ښځې شيدې څکول څه حکم لري	129
57	په پوزه او محور کي د شيدو اچولو سره د رضاعت حکم	130
58	د حرمت د پاره د رضاعت د وخت پو کېدل ضروري دي	131
58	د مري ښځې پيو څکلو سره حرمت ثابتېږي	132

58	د مجبوري د وحي نه د دوه كالونه زيات پي ور كول	133
58	چې جاپې خلكي وي همدغه په حرامه پي	134
58	د ورو انگرېزو په وخت كې په اوږد كې د پيو پرېول	135
59	د رضاعي خور جوړېدلو دړي صورتونه دي	136
59	كه باكري چېنې ماشومې نه پي ور كړل	137
59	كه دسري د سينو نه پي راوړل	138
60	د طلاق بيان د طلاق وركول شرعي طريقه	139
60	دويمه طريقه	140
60	درېيمه طريقه	141
61	د شرعي حلالې وضاحت	142
62	د طلاق رجعي، طلاق بائن، او طلاق مطلق تعريف	143
63	لفظ طلاق په لفظ د اتمه سره ليكلي	144
63	د نسي په حالت كې طلاق وركول	145
63	د ليونې له طرفه د هغه ورو طلاق وركولې شي؟	146
63	د پي خوشي او خوب په حالت كې طلاق وركول	147
64	د ظهار تعريف او احكام	148
64	د نابالغه طلاق	149
64	په زبردستي سره طلاق	150
65	طلاق ليكلو سره واقع كيږي	151
65	بلا اراده لفظ طلاق وركول	152
65	په زړه كې د طلاق خيال راتلل	153
65	د شخصي نه مخكې طلاق وركول	154
66	د طلاق د باره وركول جوړول	155
66	د گونگي طلاق خلكه واقع كيږي	156
66	چې كله نامرد سري شخصي نه طلاق نه وركوي نو ښځه به څه	157
67	د خاورو په لمبو پر غوږ څولو سره طلاق نه واقع كيږي	158
67	كه څوك ښځه د نابالغه حالت كې اوږه پي	159

68	د ایلہ قسم خرد لوہیان	160
68	کہ جاہیستہ د بارہ خیلہی بخشی نہ د نہ ورلو قسم او خور و	161
68	باب الخلع	162
69	بہ طلاق او خلع کی قوی	163
69	د نابالغ خاوند سرہ د خلع صورت نشہ	164
69	خاوند نہ د خلع بہ بدل کی خور مرہ عورتی اخیستل جاہی دی	165
70	حرمت مصاہرت د بخشی سینہ بہ شہوت سرہ مس کول	166
70	بہ شہوت سرہ خواہی بکلول	167
70	د بخشی خور بہ شہوت سرہ مس کول	168
70	د خیلہی لور سرہ زنا کول	169
71	د مرہ بیخہ بکلول	170
71	د بلار د بخشی سرہ زنا کول	171
71	کہ جاہ غلتی سرہ خور یا مور نہ لاس اولگولو	172
71	د خوی د بخشی سرہ نکاح	173
71	د نابالغہ سرہ زنا کول	174
72	د عامانہ بیخہ بکلول	175
72	حرمت مصاہرت بہ کوم اندام لیدلو سرہ ثابتیری	176
72	کہ د جا خیلہی لور نہ نیت خراب شو	177
72	د بخشی د مرگ نہ دوستہ د حق د خور ترور و غیرہ سرہ نکاح	178
72	د بخشی سرہ د خاوند د بکہ زنا کول	179
73	د خواہی سینو نہ لاس اجول	180
73	د خیل خوم بکلول	181
73	کتاب العده	182
73	د رخصتی نہ مخکی د کونڈی عدت	183
73	د نابالغہ جہتی عدت	184
74	د مضلفہ مضلفہ سرہ مسحت پانڈی استنباف د عدت نشہ	185
74	بہی بہ خستہ کی مر شو نو د عدت مسکت	186

۱۸۷	د بیماری‌های اعصاب	۱۸۷
۱۸۸	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۸۸
۱۸۹	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۸۹
۱۹۰	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۰
۱۹۱	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۱
۱۹۲	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۲
۱۹۳	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۳
۱۹۴	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۴
۱۹۵	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۵
۱۹۶	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۶
۱۹۷	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۷
۱۹۸	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۸
۱۹۹	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۱۹۹
۲۰۰	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۰
۲۰۱	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۱
۲۰۲	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۲
۲۰۳	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۳
۲۰۴	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۴
۲۰۵	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۵
۲۰۶	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۶
۲۰۷	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۷
۲۰۸	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۸
۲۰۹	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۰۹
۲۱۰	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۱۰
۲۱۱	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۱۱
۲۱۲	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۱۲
۲۱۳	د بیماری‌های اعصاب و روانی و روان‌پریشی	۲۱۳

214	د ربه د رسولو د باره د اکبري معافه	81
215	د مالعه سر کړل	81
216	د سخي وړيری خوړول شوما خښکه دي	82
217	خرچ کي د تله طريره مسحت کړل	82
218	چي کومه کوبه کي قرآن وي په عهده کي حجاج کول	82
219	په حرمات کي هو څار ځول	82
220	د مسحت او مجلس جگ	83
221	د سواقي سخي سره حجاج کول	83
222	د باب نهي سخي سره حجاج کول	83
223	د عاوه او سخي د سر طي سرمگه کول	84
224	د ايجکسي به دريمه سره اولاد حاصلول	84
225	د حضور مسئلې اب عليه وسلم فضلات پاکه دي	84
226	په رياسره د حاضري سخي سره حجاج کول	84
227	د علاج د بده د سخي سرمگه کول	84
228	د سخي سرمگه ښکارول	84
229	د حور د عاوه د بل يا عسي په رجه کي اچول	85
230	د سرمگه ځول	85
231	د ايجکسي به دريمه سره دريم ته سبي رسول	85
232	ځول حاضر دي که يا حاضر	86
233	داسي طريره احب رول چي حمل تر اړ او نه پسي	86
234	نه ځاور د جفني کولو اهرت احسان	86
235	د حمل اسقاط حاضر دي که نه	86
236	که د اکثر يا حاضر حمل مباح کړو	87
237	د څلورو ماشومانو په رومس حمل مباحه کول	87
238	د مسقط تولد او اسقاط مسطور به پدي عيني	88
239	سرمه عام به مور د اهل اسلام	90
240	کفر به کليات او د عيني احکامات	91

241	په دس پورې مومي کول	91
242	په سسو پورې مومي کول کفر دی	91
243	د قادی د پاره جان په غیر مسئله وبل	92
244	د حضور ص لړ غوښتي گټه چې هم کفر دي	92
245	د غصې په حالت کې د کفر کلمه وبل	92
246	په جلدای راشه پور او حضور ع نشته باندې نهېست لنگول	92
247	دا وبل چې موسی ک فرار سو څه حکم لري؟	93
248	په جوابات کې نه خبرې کومه کلمه کفر ده	93
249	ره اسلام به هم	93
250	رما حشر دي د هندو او سره د شي	93
251	د الله او رسول نه د سراري اظهار کفر دی	94
252	متفرقې مسئلې د مسیح احسان حکم	94
253	د حبص په امانو کې استعمال شوي کفری	94
254	د جانت حالت کې په کمپون سره فرار لیکل	94
255	په عافیت باندې د دم کولو حکم	95
256	د حبص په حالت کې د قرآن تلاوت کول	95
257	د حبص په حالت کې په امتحان کې د قرآن د اب سو	95
258	عدم ښځې او اسداني د حبص په حالت کې تلاوت څرنگه	96
259	د حبص په حالت کې نکاح کول	96
260	د حبص په حالت کې د اذان جواب	96
261	د حبص مشکل سره نکاح	96
262	د شدي ښځې سره نکاح کول	96
263	د حاملې ښځې سره نکاح	97
264	د کومې ښځې سره نکاح کول عواري و همې مو نظر کتل	97
265	ایا په داسې اگروندو سره نکاح جائزې	97
266	دوهم واده د خپلې ښځې د اجازت نه بغیر جائز دي	97
267	بغیر د پاره د اذان جواب ورکول	98

98	د اړخ کس په دړه سره خاورو خاوند کول	268
98	د خاوند د صحبت پيدا کولو د پاره د معيوبه استعمال	269
99	د بلوغي نه وروسته د حسيه کولو په وخت کې په شرمگاه	270
99	د غسل کولو په وخت کې د اوبو په لورې کې د اوبو	271
99	د جسي حوله	272
99	د استعجاب د عاجزه شوي حکم	273
100	د حرم د ثبات د پاره د غلطه حکم	274
100	د اثبات حرم د پاره د بکاره کافي نه دي	275
100	د خلالي په نکاح کې د سمي برې استعمال	276
101	د خلالي په وخت کې د ضروري نه دي	277
101	په باجالي باندې د خلالي شرعي حکم	278
101	په دېر کې جماع کولو سره جلاله	279
102	د پستې بېرې په شرعي حشيت	280
102	د خاوند د تولد موده د بلې پخې رحم کې لومړل	281
103	هوا خار کولو باندې صرف اودس دي استعجاب ښته	282
103	بخته به د سر نه کټ شوؤ ويستانو څه کوي؟	283
103	په موکو مو پلش لگول د کفارو غفلت دي	284
104	د ماياکي نه حالت د هرې ايايو يو والا نهوید استعمال	285
104	د بيت الحلا کې کلمه په ژبه ويل	286
104	د داسې لاکټ سره بيت الحلا نه داخلېدل په کوم باندې	287
104	د سمي لاري محس دي	288
104	د جسي ولوگي صايب	289
105	د سمي پالو شرعي حشيت	290
105	د معيوبه د پاره د پستان کټ کول	291
105	د جسيکو مته موگان پر بخودل	292
106	آب د خزان سري حسيه کول جائز دي	293
106	په سخي د اکوړې باندې حسيه کول	294

106	د برهني د کپري رنگ	295
107	په ايرني سره د ولاد په روسته د عباس حکم	296
107	د سري ديلاره ددانه استعمالول	297
107	مصورعي وېسار لگول	298
107	د شدي حلي پي استعمالول	299
107	په موه سره باندې د دوو مورو اوډه کيدل	300
108	په غسل خانه کې مياړي کول	301
108	د ايجکشن په طريقه پي ايسل	302
108	د مورو او پلار د گناهو د معاف کولو طريقه	303
109	د وېرو خاوندانو سره په قنات کې چاره مېلاوېږي	304
109	باکرات او مظلعات په چاره مېلاوېږي؟	305
110	د لېوسي د طلاقو حکم	306
110	د لېوسي په د جدار کيدو طريقه	307
110	د طلاقو په بېت سره چا شخص په اول تل ته مي برنخوږي	308
111	په مېلابدې حرامه شي؟	309
111	د علي بيبي په پېه مالک ته واپس کول	310
111	چې کومه شخصه د زده خامله وي د هغې عذاب	311
112	په عذاب کې په واده ماږي کې شريکيدل	312
112	د معندي د علاج دپاره ونل	313
112	په عذوت کې په ماشي شمار کېږي که ورځي	314
112	د نېاليم د خاور سره د کاري کول	315
113	د سخي سره په داسې حالت کې جماع کول چې ماشوم نشي	316
113	د علاج دپاره د سخي سره څرې پل	317
113	د مشاوره د فلسف کولو حکم	318
114	د سبي د زېږ مړم	319
114	د حسي خواخاښار د بېکېل دپاره د مصروفې ليداموږو	320
114	د جماع په وخت د مړو د لوب استعمال	321

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

محمد موملې علي، پوره محترم، په ژوند کې د مسئلو د اهميت له مخې
 انگار کولې شي په څلويښتو ساغونو کې موږ دې شميره مسئلو
 سره مخامخ کېږو چې هغه عموماً د کار په عمل کې دي د خلکو
 کرامو ته معمول شي او عمل پېری کولې شي خو ما مشاهده کېږي د
 چې هغه مسئلې چې د نفسي د تېوس کولو سره انسان شرمېږي د
 هغو د معلومولو په پړاو کې شي، تردې پورې چې کوم حلق د
 شرم پړاو ته کوي او د معلومولو کوشش يې کوي نو په شعور سره يې
 هم د تېوس کولو په وخت کې حيله اخلي، او کله کله ژبه هم بحلي
 خړاکثره خلق يې تېوس نه کوي، د پېگه گاه کې اخځه کېږي او دا
 مسئلې عموماً د تېوس نه کولو د وخت نه، پېښې مسئلې، جوړېږي د
 ډير وخت نه مې خواهرن و چې دغه شان مسئلې را جمع کړای شي -
 کومې چې په گاسونو کې جدا جدا موجودې دي الحسد له اوس دا
 مجموعه ساسر مخې ته ده په دې کې دې الله ژموږ د مدرسي
 اسناد محترم مولوي انور کمال حسب له جرائع خبر ورکړي چې دوی
 زما ډير مدد او کولو، د علماؤ کرامو په خدمت کې د درخواست او
 عرض دي، که په دې مسئلو کې څه غلطې په نظر راشي، موږ ماته
 دې ضرور خبر را کړي، انشاء الله ب دپاره به دا غلطې لرې کړو، الله
 تعالی دې کتاب ته مقبوليت ورکړي، او لوستونکو ته دې د پوره
 فائده اچولو توفیق ورکړي او موږ دپاره دې پس د دواړو
 جهونو دپاره د ثواب ذريعه جوړه کړي

پنځه محمد بهيم

د پاکې او ناپاکې مسئله

د داسې مایاګه اوبو استعمال چې درې واړه اوصاف یې د تجاسد د وجهې ته بدل شوي وي، یعنې خوند، بوټی، او رنگ، یې بدل شوي وي. د داسې اوبو استعمال هېڅ قسم ته صحیح نه دی. په دې ځایونو کې خاورو ته ورکول صحیح دي او نه یې په خاورو کې اچول صحیح دي. که چېرې واړه اوصاف یې بدل شوي وي خو خاورو ته یې ورکول ما په خاورو کې یې اچول صحیح دي خو په داسې خاورو سره حرماټ جوړول نه دي پکار.

اېښتي زیور بولسمه حصه کتاب الطهارت ص ۱۶

په غلې، جوارو، غمو، غیره، باندې د شویانو د چلولو په وخت کې که مناري اوکړي نو څه حکم یې دی؟

د غلې د غرنل کولو په وخت کې که عربان په غله باندې مټیاري اوکړي نو د ضرورت د وحی په معاذ دي یعنې غله پرې مایاګه کیږي نه. او که د دې وخت نه علاوه یې پرې مټیاري اوکړي نو غله به مایاګه شي ځکه چې دلته ضرورت نشته. اېښتي حواله ص ۱۲

په سوو کې چې کوم چپچپي وي د هغې حکم د سوو، غیره، جسي پاک دي خو خورل یې صحیح نه دي. که ما، پکې راعلي وي اړینې حواله

د خوړلو څيړونه چې خراب شي نو څه حکم لري

که د خوړلو څيړونه خراب شي نو باید که کسې به لکه غوسه ،
خلوه وغیره خو که نقصان د وحې نه شي خوړل صحیح نه دي
(پرتې حواله ص ۱۸)

د پیو د راویستو په وخت کې که بچه پکې پروزي

د شرور د لوستلو په وخت کې که به شرور کې د چیلې بچه یا د غوا
میچې گډه کې د پیچې په اند دې سره پرېوړې نو معاف ده . په شرط
ددې چې د پروتولو نه سمه منې روغونې اوباسي . او که د پیو د
ویستلو په علاوه په څه بل وخت کې پکې پرېوړې نو پس پری
باید که کسې (پرتې حواله ص ۱۹)

د وړو او لویو بولونو چې کوم بخارات او چتېري د هغې حکم
عموماً چې کله انسان د یحی په موسم کې متیازي یا غل کوي نو
د هغې به د لوگي په شکل کې بخارات او چتېري ، او سړې به د پکې
شک کېري نو په بهشتي گهر کې چې د رد المعابر په حوالې سره
دا بخارات پاک لیکلي دي (حواله بلا ص ۱۱)

د متیازو د وړو وړو څرنگو څه حکم دی

په نورالایعاح کې په باب الانجاس والطهارت کې لیکلي دي
او معنی رشاش بول کړوس الا بر د متیازو وړې قطرې چې د ستنې د
سر پر لوی معاف دي

ناپاکه خيز به اوبو کې د پړوتلو د وجې نه د اوبو به چې

ګومې خړېګې او جنې شي د هغې حکم

که يو ناپاکه خيز به اوبو کې پريوتو او د اوبو نه خړېګې او جنې
شوي او په جا باندې پريوتې ، نو هغه پاکې دي تر ګومه پورې چې
د محاسبات اثر په دې قطبو کې نه وي اېستې ګوهره ۱۱۰

د تشاب په لونه کې چې ګومې ناپاکه اوبه وي د هغې

د پاکولو طريقه

د تشاب د لوتې به اوبو کې که شک وي نو په دې لوتې کې دي
دومره اوبه داچولې شي چې اوبېګې- نو لونه که ناپاکه وي پاکه
به شي

محاسبات که اوسوزي نو لوګې نې پاک دي

محاسبات که اوسوزي نو لوګې نې پاک دي- او که هغه لوګې سره
تسک شي او څه خړ ترې خوړ کړې شي ، نو هغه خيز پاک دي. لکه
نو شاد چې د محاسبات د لوګې نه خوړېګې اېستې ګوهره

په ناپاکې باندې د ګرد حکم

په محاسبات باندې چې ګوم ګرد وغبره وي هغه پاک دي. په شرط
ددې چې د محاسبات اثر په ګرد کې سکاره شوي نه وي احواله مالا

د حلال خاور ګندګې پاکه ده

د حلال خاور ګندګې پاکه ده تر څو چې ماته شوي نه وي

احواله مالا

په کومو ځایونو کې واړه او لوی ټول کول مکره دي

د سپیرومې یا بمر طرف د ویو ب له یو ټول کولو نه وخت کې مخ
کول یا شاه کول مکره دي همدغه سان د بمر سان لاس دغه وخت د
په غاړه مساری وغیره کول مکره دي که څه هم محاسب کې نه
پریږي همدغه سان د داسې وې لاندې ځی ځلې پری لاندې کسی
جومات او عیدگاه نه ډیرمه پری ځی نه جرس یې مویج کیوگو نه
تکلیف ورکوي په مېرۍ اوږدۍ کې ، سی ځای کې ځی ځله
ځلې ورس چایاندام ب عمل کوي ، د کې د څو نه صیوت نه
سوري کې لاري نه پری ب د ځلو ب څه اصحاب نه پری مساری
کول مکره معریمې دي احواله بالذات ۱۱۹

د متازو وغیره په وخت کې د کومو کارونو په حج کېدل پکار دي

څېري کول بمر د ضرورت نه پوځی کول ، شریف حدیب
شریف یا د برکت والا څه جر لوسل د سی حیره ځی دعی
باندې د الله تعالی یا بی ځلې د ځله و سلم یا دعا پری دی د ځای
سره وړل البته که داسې یو څه نه حب کې وي یا یعوبید و شری په
کېر کې بند وي نو کراحت پکې نشه. بمر د حریریت نه په
ملاسته یا ولاړې متیاري وغیره کول. په بی لاس باندې استعنا
کول ددې ټولو کارونو نه ځان ساتل پکار دي احواله بالذات ۱۲۰

د اودس بيان

د هوا ونونکي سړي خوب يادي اودس ته مانېږي

که مو سړی نه د خړوب راج هواو لمر مری وی مو دده به خوب
سړاودس مانې ما به به سړی به دیکس دوه نوله دی علامه
ما مي صحت وائي من دا خبره صحيح ده چې اودس نې نه مانېږي
اوس دالعلوم دیرنه ص ۱۲۴

وبه د توکامو نه رياته وي نو اودس مانېږي

که د مو سړی د عاير مو نه وسته راخي مو که وسته دت به دیر وی نو
به دی مویرنه کي اودس مانېږي احواله بالا ص ۱۲۶

د ښځې د سينې نه د پيو په وتلو سره اودس ته مانېږي

د ښځې د سينې نه د پيو خسه و به وتلو سره اودس ته مانېږي
احواله بالا

د مالو چو د وجې نه که د منيازو لعلره باهر راؤنوغي

نو اودس ته مانېږي

که چا د پري وجې نه مالوچ به خپله خر مگاړ کي گسړو ددي به
رو گسړو مشاي به د صبر د لعلره خارج تيره او بهر اعله مو
اودس ته مانېږي او که د مالو چوپه بهرې حصه تر خر گڼه شو نو
اودس مانېږي احواله بالا ص ۱۲۸

سڅې نه په لاس لگولو سره اودس ته ماتېږي

که څاوند سڅې نه لاس پرلگوي یا سڅه او څاوند خپل کي - کړ او
 وړج شرمگاه، هیلو کړي او په صبح کي د کپړي وغږوه څه - کډوډ
 مېوي یو اودس ته ماسېږي (حواله بالا ص ۱۱۲۹)

د ماشوم د مویخ په حالت کي شېدې ځنل

که یوه سڅه د مویخ په حالت کي ماشوم مې سېدې وړکړي یو
 اودس پري ته ماتېږي، البته مویخ ته ناسته شي
 (حواله بالا ص ۱۱۳۰)

د اودس په حالت کي په سڅه ناستي د شېون نظر کولو سره

اودس ته ماتېږي

که یو یا دوه سړي سڅې ته د شېون په نظر سره او کتل یو اودس
 شي ته ماتېږي، هر شرط دادي چې مېدي وغږوه نړي خارج شوي ته
 وي (حواله بالا ص ۱۱۳۰)

د اودس کولو په وخت د هوا ایسارول

که د اودس په حالت کي باد مویخ په حالت کي چا هوا ایساره کړه،
 او خارج نه شوه نو اودس او مویخ شي صحیح دی
 (حواله بالا ص ۱۱۳۵)

شرمگاه نه لاس لگولو سره اودس ته ماتېږي

شرمگاه نه کتل یا لاس لگولو سره اودس ته ماتېږي
 (حواله ص ۱۱۳۵)

د خبرې د وېسارو په د جوړ شوي برخې حکم

د خبرې د وېسارو په د خبرې برخې متعلق که دا نفس وي چې د د خبرې د وېسارو په جوړ شوي دي نو د دې استعمال د مسلمانانو د باره حرام دي او چې کله د دې په دې مادي برخې يا د دې شان بل لنډه لکلي وي انکشاف المتعدي ص ۱۳۲

که هوا د شرمگاهه د مخکې طرف ته اوځي

که هوا د مخکې د طرف ته اوځي نو اودس ته ساتنې جوړه ده
مخه چې د وړو او شوو بيلو لارې سي بود شوي وي نو هغې د باره
اجتنابې اودس کول پکار دي اخبر لسانوي ص ۹ ۱۴

د غسل نول والا د اودس او د کپړو د نظارت مسئله

چې کوم سړی معذور وي او هر وخت ورته د سترې قطري برخې
چې يو ځل اودس او کپړې ترې که قطرات ورته رسي نو اودس يې
په ساتنې خو د بل وخت د مویج باره به بل اودس کوي
(حواله بالا ص ۶۳)

سړی معذور کله جوړېږي، د معذور څه حکم دي، سړی به د

معذور د حکم په کله اوځي

چې کوم سړی معذور وي مثلاً بولو قطري ورته راځي، يا د کس
مرغص دي، يا باريار ورته وسه برخې، نو د داسې سړی د اودس په
باره کې په دې خبرو ځان پوهه کړي. سړی معذور کله جوړېږي د
معذور څه حکم دي، د معذور د حکم په کله اوځي، سړی معذور

هغه جوړې چې کله به هغه باندې د يو موبخ مکمل وخت داسې
بېر شي چې هغه به دومره وخت پکې مېلاؤ شي چې اودس
اوکړې او فرس موبخ اوکړې مېلاؤ د سحر د موبخ وخت به لس کم
پنځه بجې داخلېږي تر شپږېسو پورې پکې کسې، نو په دې ټول
وخت کې ده به دومره وخت مېلاؤ شي چې دې پکې اودس
اوکړې او فرس موبخ اوکړې چې که هم داسې وخت پورې
تېر شي نو داسې شرعاً د معذېرې په حکم کې داخلېږي

د معذور حکم

د معذور دپاره حکم داسې چې د هر موبخ په وخت کې به دې ورس
کوي، او ددې موبخ په وخت کې به دې ورس باندې فرص واجب
نل وځيږه کولې شي

د معذور د حکم نه به کله وځي

چې کله به معذور باندې د يو موبخ مکمل وخت داسې بېر شي چې
يو حال هم ورته عذر پېدا شي، نو خړک داذ معذور د حکم نه و
نو او په ده باندې د عام صحت مېلاؤ احکام جاري کېږي

۹

د معذور د کپړو حکم

داسې معذور مری چې د مشهورو قېلرې ورته راځي، ما وسته ترې
لکه لکه بهېږي، که دومره وخت ورته نه مېلاېږي چې کپړې
وړسېځي او اودس اوکړې او موبخ به ډارغ شي، بلکې کپړو
پېڅلو اودس او موبخ به د عبدالو نه محکمې محکمې ورته دونه

وسه د مېړي راڅخه او کيږي ماب که کيږي، نو شرع داسې سړي ته د کړو په کول ضروري نه دي او که دومره د هې ورته مېړه پري چې کيږي پاکي کړي او اودس او مويځ او کړي نو سا ورته کيږي يا کول ضروري دي

د بېلاني په مرض کې د اودس د حفاظت تدبير

د مې سڅه چې د شرمگاه په نې اوبه پېسې هې ته تر کومه پورې چې مويځ کې د اودس د ساتېدو عيس نه وي، نو مويځ يې کسي، بېکې داسې پخې ته پکار دي چې په شرمگاه کې مالوح وڅرخه کړي چې اوبه پکې جذب شي تر کومه پورې چې د مالوحو هغه حصه چې کومه د شرمگاه د کول غوږ، سوري نه بهر وي نه هغه باندې لوبدوالي څرگند شوي نه وي نو اودس به به مېسې

||حسن الفتاوى ص ۱۸۰||

د براسيرو د وحي نه وتونکي وېه

د براسيرو د وحي نه وتونکي وېه په براسيرو کې د مخرج د نا پاکي د وتلو ځای، په بهر مې او د مويځ په خړو کې رځه دي دې چې کوم لوبدولې يا وسنه راڅخه او په کيږو باندې لکيږي نو دې حکم د مې به قول مطابق دادي چې نه پرې اودس مېسې، او نه پېسې کيږي ماب که کيږي (احلامه من کتاب المفني ص ۱۳۱۲)

د براسيرو په مويځ باندې د تيلو لکولو وخت لاندې کونه دا حلول

د براسيرو په مويځ باندې د تيلو لکولو په وخت کې که لږه کونه به مخرج کې داخله کړي شي، نو اودس پرې ساتيږي او که به مخرج

کې سل دنده اولنگون شي او تبيل بهر راوړ شي، نو اودس پرې ماسري څنگه چې دا سل بيا پاکه دي، او که د تبيل مخرج ته سردي په کېږي اولنگي، نو په دې سره به کسره مانا نه شي. لهدا په صورت دادي چې د سلو لنگرلو نه روسته طرفونه به نه شي پاک کړي شي. بيا که د سلو انر په کېږي، ددې څه هره شي، نو کېږي په بيا پاکه شي
(امداد الاحکام ص ۳۴۸)

که د يو سري د روستو شرمگاه څه حصه بهر راوړ شي

که د يو سري د مشترکي حصي نه سر شرمگاه څه حصه بهر راوړ شي نو په دې سره اودس ماتېږي. برابره خبره ده، چې دا حصه پخپله د نه لاره شي. يا په څه لرگي. لاس يا کېږي سره دسه کړل شي

مني که بغیر د شهرت نه اووځي نو اودس ماتېږي

مني که بهر د شهرت نه خارج شي نو اودس پرې ماتېږي. مثلاً چا بوج اوجت کړو. يا دلوړځای به راېږي نو، او ددې و چې به مني بغیر د شهرت نه راوړ شي نو اودس پرې ماتېږي. اېشتي گور ص ۱۲

د عي، هدي او ودي تعريف

مني هغه ټينگه او په دد چې شهرت سره د اختلام يا د جماع په وخت کې راوړ شي. هدي هغه نری شان او په دد چې شهرت سره راوړ شي، او ودي هغه هر څه چې او په دد چې د متيارو نه روسته راوړ شي

که د مشترکه حصي نه چينجي راوړ شي نو اودس ماتېږي

که د دېر (د غنيمتو ځای) نه چينجي راوړ شي نو اودس پرې ماتېږي
(خير المتلوی ص ۲۵)

د غسل بیان

په څارنه ځای کې پرېنډه غسل کول جائز دی البته سر پټول افضل دی (احسن الفتاویٰ ص ۱۳۱)

په غسل کې د مصنوعي غاسونو حکم

که چا داسې غاسونه لکه لوی وي چې اوباسلې شي، نو بهیر د اوباسو په نې غسل کېږي (حواله بالا ص ۱۳۱)

د جنابت په حالت کې سلام

د جنابت په حالت کې سلام کول، معصومه کول، او حوړل ځکه جایز دی، البته د حوړاک په محکمې جلی نه اوبه اچول پکار دی (حواله بالا ص ۱۳۳)

بهر د غسل کولو نه دوهم ځل کوروالي کول

د هر ځل کوروالي کولو نه دوهم ځل د غسل کولو نه دوهم ځل کورولې کول صحیح دی، خو غسل بیا اړ دی یا کم از کم استحکام کول افضل و مستحب دی (احسن الفتاویٰ ص ۱۳۵)

د جنابت په حالت کې ویسته او نوکان پرېکول

د جنابت په حالت کې ویسته او نوکان پرېکول مکروه دی، خو د قرايو نه مکروه ترې بهي معلومېږي (حواله بالا ص ۱۳۸)

د جنابت په حالت کې د ذکر او تلاوت حکم

د جنابت په حالت کې کلمه طه د ورو شریف، او هر دسم ذکر کول جائز دي. البته د قرآن کریم تلاوت کول مباحتر دي
(احسن التاوي ص ۱۳۸)

په غسل کې غرغره فرض ده که صرف خولې ته اوبه اچول

په غسل کې داسې خولې ته اوبه اچول فرض دي چې بولي خولې ته اوبه اورسي او غرغره کول د روزه دار په علاقه سره نه ست
دي (اختاري ديويند ص ۱۴۰)

د جنابت په غسل کې کمځي پرانستل ضروري دي

د ښځې د حرو وېستان که سره تړلي شوي وي او کمځي نې تړي جوړي کړي وي نو دا پرانستل او وېستان لوندول په غسل کې ضروري نه دي. بلکه د پوستانو ويحرمو ته اوبه رسول کافي دي. او که وېستان نې پرانستلي وي نو لندول نې ضروري دي
(حواله بالا ص ۱۴۵)

کېرې سره په دخول کولو د غسل حکم

د سري حشفه داله ناسل مرد ښځې په مخصوص اندام کې داخل شي نو غسل فرض کېږي. برابره خبره ده چې مني ونلي وي او که نه وي ونلي. که خارمه او ښځې دواړه کېرې اچولي وي او مذکوره صورت پېس شي. يعني چارند خپل ذکر په کېرې کې اوبه نري، او بېاني د ښځې په شرمگاه کې داخل کړي. نو احتياض دادي چې

غسل او کړې. په درمختار کې دې، (الاحوط الوجوب، بعضي احتياط
دادې چې غسل واجب دی (حواله بالا ص ۱۴۹)

د کوروالي نه روسته سمدستي غسل کول ضروري نه دي
د کوروالي نه سمدستي روسته غسل کول بهتر دي، خو که څه لږ
شان ناخبر اوشي، نو څه گناه نه ده (حواله بالا)

مني که په لاس سره بنده کړې شي نو څه حکم يې دی
که چا احتلام، د شيطان د هرکه کول، بند کړو، او روسته بغير د
شهوت نه قطري خارجې شوې، نو دامام ابو يوسف په نزد باندې
غسل نه واجبېږي، او د امام صاحب او امام محمد په نزد غسل
واجبېږي، او په همدېکې احتياط دی، (حواله بالا ص ۱۵۰)

که د سڅې نه مې او وتله
که د سڅې نه د سرو په شان په شهرت سره مې او وتله، نو په سڅه
هم غسل واجبېږي (حواله بالا)

په کوټه داخلوټو سره غسل نه واجبېږي
که سړي قصد د سڅې د متارو په ځای کې کوټه داخله کړي، په دې
حالت کې په سڅه باندې غسل نه واجبېږي (حواله بالا)

که نابالغه د بالغې جینې سره کوروالي او کړې
که نابالغه هلک د بالغې جینې سره کوروالي او کړې، نو په بالغه
جینې باندې غسل واجب دی، او که هلک ددې قائله وي، چې

کورډ والې وکړې یې بلوغت ته نژدې وي او شهوت ورته راځي نو غسل پرې واجبېږي. همدغه شان که بالغ سړی دی یا نه یې غسل سره کورډ ولې او کړې نو - سړی بایدې غسل واجبېږي او که یې مراجعت وي یې بلوغت ته سړی نژدې وي نو به یې هم غسل واجبېږي.
فتاوی دیرمدی ۱۱۵۲

که د غسل نه روښته یې خارج شي نو ایا غسل واجب دی؟
که د چا یې نړی او برصه وي، او د مسارو کولو نه روښته غسل او کړې، او بیا یې یې خارج شي، نو ددې بغسل په شامې کي داس دی که د مسارو کولو نه روښته اشار یانې وي یې دکر تي ولاړ وي، او یې خارج شي - نو دوم غسل واجب دی، او که اشار یانې به وي او یې خارج شي - نو غسل واجب نه دی، ځکه چې د غسل د وجوب د پاره د یې په شهوت سره ول ضروري دي. که څه هم د یې ول په شهوت سره به وي خو د ضرورت په مراجعت کې د یې په شهوت سره ولو بایدې فتوی ده احواله بالا

د حیات بعدستي د حیض راتلل

که یو سړی د حیلي سڅې سره کورډ والې او کړو او سحر سڅې نه جسي، د پځو محصوره سماری شروع شوه نو په دې سڅه بایدې د حیات غسل واجب به دي چې کله د حیض نه پاکه شي. نو غسل به کوي احواله بالا ۱۱۵۴

د بڼه اغلام بدفعلي کولو سره هم غسل واجبېږي

په رڼا کولو سره، او همدغه شان په لواطب کولو سره غسل واجبېږي.

نواطلب د سړي د بل سړي سره نه فعلی کولو ته وایي

احواله پلا ص ۱۵۱۴

د خوب نه د بیداره کیدونه وروسته په مخصوص اندام باندې

لوښوالی لیدل

که یو سړی د خوب نه بیدار د خوړو په حیل ذکر، شرمگاه، باندې نی
لوښوالی اولسدو او ډه ته نفس دی چی احیلام په دی سوی ما باد
نه دي او دا لوښو لیس ته مدی و، او د مسی ابر به بدن مالکال نه و خو
په دی ضرر کی عمل واجب په دی احواله پلا ص ۱۵۵۵

په خوب کې د پخې سره کوروالی او کړو خو افوال نی
اونشوا چې بیداره شو نو د خیارو نه روسته سپینې قطري
راغلي نو څه حکم لري

زید په خوب کې د سوي پخې سره کوروالی وکړ خو سر اړه
افوال نه دی شوي چې زید بیداره شو چې کله نی مساري کولې
نو د مسی سپینې برقي قطري د شرمگاه نه خارجې شوي نو په دی
صورت کې په زید عمل واجب په دی احواله پلا ص ۱۵۵۵

په غسل کې د فرج خارج وپخل فرض دي

په فرضی غسل کې د فرج خارج وپخل ضروری دي فرج داخل نه
اوبه رسول ضروری نه دی، د فرج خارج او فرج داخل د حد
محکمې تیر شوي دي احسن الصاوی ص ۱۲۷

ځناورو سره بدتعلي کولو کې بهر د ايرال نه غسل نه واجبري
که چا د ځناور سره بدتعلي او کړه، او ايرال يې اوښو نو غسل واجب دي بهر د ايرال نه غسل نه واجبري احوال المساري ص ۱۷۹

صغيره څير منتهاتې سره گورو والي کولو ناندې غسل نه

واجبري څرکومه چې ايرال نه وي شوې

که يو سړی د وږی جني سره گورو والي او کړو خو ايرال يې اوښو، نو غسل نه واجبري، ځکه چې دا د ځناورو سره يا د سړي ښځې سره د بدتعلي کولو مشابه دي احوال المساري ص ۱۷۹

په گومو صورتونو کې غسل واجبري

که سړي يا ښځې نه په جيل بدن يا کپړو باندې د بيداره کښونه روسته لوبدوالی معلوم شي، نو په دنگې ډير صورتونه دي. او په ادو ۲ صورتونو کې غسل فرض کېږي

يفس يا محال گمان وي چې مې ده او احتلام ورته يا دوي

يتجن وي چې مې ده او احتلام ورته يا دده وي

يفس وي چې مې ده او احتلام ورته يا دوي

شک وي چې مې ده که مېي. او احتلام ورته يا دوي

شک وي چې مې ده يا ودې، او احتلام ورته يا دوي

شک وي چې مې ده که ودې او احتلام ورته يا دوي

شک وي چې مې ده که ودې او که مېي او احتلام يا دوي نو په دې صورتونو کې غسل فرض دي

د بيداره کيدلو نه روښنه په کپړو باندې لوبه رالي اړيني. نو په

لاندېو صورتونو کې غسل فرض نه دی
 بفس وي چې مدي ده او احلام ورته ياد نه وي
 شک وي چې مدي ده که ودي او احلام ورته ياد نه وي
 شک وي چې مدي ده که ودي او احلام ياد نه وي
 بفس وي چې ودي ده او احلام ورته ياد نه وي
 شک وي چې متي ده که ودي او که مدي او احلام ياد نه وي.
 البته په رومبي او دويم او پنجم صورت کې احياطي غسل واجب
 دی که څوک غسل اوبکړي او مونځ وکړي نو سخته گناه ده
 احواله بالا ص ۱۷

د احيکن په ذريعه سره د شخصي په رحم کې ماته سوبه

رسولو سره غسل واجب کړي که نه

د احيکن په ذريعه سره که د شخصي په رحم کې ماتي واچول شي،
 نو که بطني ته شهرت راشي، نو د غسل وحبوب راجع دی او که
 بالکل شهرت نه وي نو غسل نه واجبېږي، خو په غسل کولو کې
 احتياط دی که دا عمل ډاکټر يا خاوند او کړی تر د شهرت راتلو
 زيات گمان دي لاندې په دې صورت کې د غسل واجب کيدل راجح او
 معبر دي خو د ډاکټر نه دا عمل کول قطعا حرام دي د ضرورت په
 وخت کې معبر د خاوند نه د بل چا په واسطه د غسل په کولو پکار
 اساسي رحيبه ص ۱۲۵۴

چې د کوم سړي خصيې کټ وي د هغه حکم

د کوم سړي خصيې چې کټ شوي وي دوه ذکر سره مخ کېږي
 حقه سړا که د شخصي په رحم کې يا د سړي په رومبي حقه کې

داخله شي، نو غسل په دواړو واجب کېږي که دواړه باندې وي
وګرځه چې کوم باندې وي په همدې واجب کېږي اېهني ګرځه ص ۱۱۶

که د یو سړي د ذکر سرکټ شوې وي نو څه حکم ئې دي

که د یو سړي د خاص ابدام سرکټ شوې وي نو د ذکر باقي حصه به
د ذکر د پوره حصې سره اعتبار او انداره وګرځي شي که دغه ذکر
به د حنفي په مقدار داخل شوه نو غسل واجب کېږي او که ددې به
کم وي نو به واجب کېږي احواله مالا ص ۱۱۶

که یو سړي خپل شرمګاه په ګېړه کې اوښکاري او داخله ئې

ګرځي نو څه حکم ئې دي

که یو سړي خپل خاص ابدام په ګېړه وغېړه کړي او ښکاري او د سخي
په مخصوص ابدام کې ئې داخل کړو نو که کرم دالي محسوس شي،
نو غسل واجب دی خو احتیاطاً په دېکې دي چې که کرم دالي
محسوس شي او که نشي، نو غسل فرض کېږي احواله مالا ص ۱۱۶

که یو سړي د خپلې شرمګاه د سر د حنفي نه کومه حصه داخله

ګرځي نو څه حکم لري

که یو سړي د شرمګاه د حنفي نه کومه حصه د خله کړه نو غسل به
واجبېږي احنه د شرمګاه ګول سره وائي احواله پاڼه ص ۱۱۷

شرمګاه د سخي په نوم کې داخلول

که یو سړي خپل خاص ابدام د سخي یا د سړي په نوم کې داخل کړي،
او مني څرخ شي، نو غسل به واجب کېږي احواله مالا ص ۱۱۸

خپله مني په خوب کې ليدل

که یو سړي حل مني په خوب کې اولمده چې خارج کړي او د مسي وتلو لذت هم ورته محسوس شي، خو په کېدو کې لومړي دالي یا بل څه اثر نه معلومېږي، نو غسل درې نه دي. (حواطه به لاس ص ۱۱۸)

که سڅه په خپله شرمگاه کې گوته داخله کړي

که یوې شخصې په خپله شرمگاه کې گوته داخله کړي، یا ډاگتر پکې داخله کړي، که دا کار د علاج دپاره وي، او په سڅه کې شهوت پیداشي، نو صورت په گوته یا لاس داخلولو سره غسل نه واجب کیږي او که سڅه د شهوت د غلبې د وجې نه د حود حاصلولو دپاره دا کار اوکړي او خاوند پکې گوته داخله کړي نو د بعضو فقهاؤ په نزد غسل واجب کیږي. او دې قول ته محاضره هم ویلي شوي دي. لهدا په دې صورت کې به خبره داده. چې پخه غسل وکړي په دې کې احتیاط دی، او که د پنځې مسي خارج شي نو بیا یقیناً غسل واجب کیږي (فتاوی رحیمه ص ۱۱۳۵)

د حیض او نفاس بیان

د حیض، نفاس او استحاضې وضاحت

۱۱) حیض هغه وینه ده چې داسې منځني د رحم په برخې، چې بهر ته نه وي، په شي حمل وي او په دې منځني عمر ته، بدلي وي یعنې بالکل پورې نه وي.

۱۲) اساس هغه وینې ته وايي چې د ارلاد و پیدا کیدو ته وروسته خارجېږي.

۱۳) استحاضه هغه وینه ده، چې د حقیقي په موده کې د دریو ورځو نه کمه مېاد لسو ورځو نه زیاته راځي، یادشاس په موده کې د خلویستو ورځو نه زیاته راځي.

د حیض په حالت کې کوروالي کولو سره ګناه لارمېږي که نه د حیض مختصرهې بهرې، په حالت کې د ښځې سره کوروالي کول حرام او ډیره لویه ګناه ده په داسې کس باندې یوه کول لازم دي، او یو دیار یا نیم دیار حدقه کول مستحب دي
[دارالعلوم دیوبند ص ۱۲۰۶]

د حیض نه روسته د غسل نه مخکې جماع کول

که حیض په لسو ورځو ختم شي، سړد غسل کولو به مخکې کوروالي کول صحیح دي، که څه هم د غسل نه روسته بهه دي، او که د لسو ورځو نه کم خو د عادت موافق په شپږو یا اڼو ورځو کې وینه بده شوه، نو بیا کوروالي کول هغه وخت صحیح دي چې ښځه

غسل او کړی به که به که دومره وخت پورې نشي چې غسل او کړی کافي و اچوي. او موبخ شروع کړي. یا په سورواغلو کي به داسې وایو، چې د موبخ وخت د حلق د خنډ په روسته پورې شي او موبخ د سختي په دمه لازم شي (حواله: ج۱ ص ۱۲۵۷)

د سختي د حلق په حالت کي ذکر کول

سختي د پاره د حلق او نفاس په حالت کي د طبقه لومړۍ، سبب او تحلیل ویل او د تران یا سوبه د دعا په سبب سره ویل جایز دي (حواله: ج۱ ص ۱۲۵۸)

د بچي د پیدا کېدو نه روسته تر کومه پورې کوروالی منع دي

چې د کومې سختي بچي پیدا شي، د حلق د نفاس موده زیاته نه رېانه څلویښت ورځي ده. نو که موې سختي نه په دې څلویښت ورځو پورې کوروالی شي کولې او د څلویښتو ورځو پرلپسې که او زیاته و نه راځي، نو کوروالی د ستر تر څلویښتو نه روسته جایز ده. او په نفاس کي که موده معلومه نه ده، نو که د موې سختي وینه د څلویښتو ورځو نه مخکې خمه شوه، نو د غسل نه روسته ورسره کوروالی کول جایز دي (حواله: ج۱ ص ۱۲۵۹)

د داسې بچي د ولادت نه روسته وپه راتلل د چې د هغې

اندامونه پوره نه وي جوړ شوي

د بعضو ښځو حمل د وخت نه مخکې مایع کیږي نو که د بچي اندامونه منلا کړ شي، نو ګان او ویسې وغسره جوړ شوي وي، نو داسې حمل پرېوتل به روسته راتلو کي وینه په نفاس کي شعار

کسري، البته که ترومه يې اندامزه به وي خوړ شوي سو بيا د وښه په
 عباس کې به شمار کسري اوس که په دې وښه باندې د حصص تعريف
 صادق راځي نو حصص په شمارل کسري وگره اسحاغه به وي
 (خيرالشاوي ص ۱۴۰)

د حايضي سره د مباشرت صورت

د حصص په حالت کې بغير د حامل رکاوته به د ښکېرېو سره سره
 پورې بدن نه منع او چوندا حمل جابر نه دي، او که په دې بدن
 باندې کپړه وي سو بيا کوروالي نه علاوه د لاس وغيره لگولو
 اجازت شه احواله بالا ص ۱۴۱

د مستحاضې حکم

همه څخه چې وخت په وخت ورته لږه لږه وښه راځي، او په منځ کې
 د پېښلو ورځو وقفه نه راځي، سو هغه پښه به د حبل ساري
 تاريخ محفوظ کړي، ددې تاريخ نه لس ورځې روسته به د حصي د
 پاکي زمانه شروع کيږي، بيا ددې نه پېښلې ورځې روسته به د بل
 حصي وخت شمار کيږي په منځ کې وينه راځي که نه راځي، به هر
 حالت کې به دا حساب وي ددې حساب مطابق کومه زمانه د پاکي
 وي د هغې موخونه به قضاء راوړي دا حکم د همه منځې دې چې د
 همې د حيقين ترتيب خراب شوي وي، او اوس ورته کله پښه
 ورځې کله شپږ ورځې وينه راځي، مطلب دا چې د پېښلو ورځو
 نه کسې وقفې سره وينه ورته راځي. (احسن الفتاوى ص ۱۷۲)

د حيض په حالت کې احرام تړل

څخه د حيض په حالت کې احرام تړلې شي، خو هغه دوه رکعته

موبخ به کوي او حج يا عمرې بېله او کړي او تلبه به او وايي
استاسو مسائل او د همدې حل ۱۹۰

ښځې که د حبس د وجې نه طواف زیارت او ننگړو

طواف زیارت د حج اهم رکن دی تر کومه پورې چې چا د طواف به
وي کړي. نو به خو حج پوره کړي. او به خاوند ښځه د یو بل دپاره
حلاله شي. چې کومې ښځې نه د طواف زیارت به وي خو کې حبس
شروع شي. همدې ته پکار دي چې تر پاکېدلو پورې د مکې مکرمني
به به ښځې ملکې د پاکېدلو نه، دوسه طواف زیارت او کړي او بیا
بېرته لاړه شي. که د دې د بېرته تلو تاریخ مقرر وي نو بدل دي به
کړي. که د طواف زیارت به بغیر د مکې به راغله نو حج به نه کېږي
او به د جېل خاوند دپاره خلاصوي تر کومه چې بېرته لاړه شي او
طواف زیارت او کړي او تر کومه پورې چې طواف زیارت او کړي
د احرام به حالت کې به وي خو چې کوم سړي د طواف زیارت بهیر د
مکې نه راغلو هغه ته پکار دي چې د نوي احرام ترلو بغیر دي مکې
نه لاړي. او طواف زیارت دی او کړي د تاجېر د وحی نه به ده باندې
دم لارمیري احواله ص ۱۴۸

د ځناينو په مېلاویدو سره روژه نه مانېږي

که یو سړي په روژه کې د ورځې خپله ښځه ښکل کړه. یا ښې عاړه
واخېستله یا ټې یو بل سره حسابې مې کړل. چې شهوت پیدا شو.
بیا دواړه جدا شول نو روژه به مانېږي البته ځوان سړي ته داسې کول
ښه خبره نه ده احواله ص ۶-۲۲

د روزې په حالت کې ښکلول

د روژه دار دپاره خپلې ښځې ښکلول جايز دي خو د خواړو سرې دپاره داسې کول سمه نه دي ځکه چې کيډې شي کوروالې سرې اوشي احواله بالا ص ۱۴۱۲

د ذکر په دخول سره روژه ماتېږي

د ذکر په مرج د ښځې مخصوص اندام کې داخلولو سره روژه ماتېږي مني خارج شي او که نه ، مضا او كفاره دواړه لازمېږي احواله بالا ص ۱۴۱۷

په لاس سره مني خارجول منسده صوم دي

په لاس سره مني خارجولو سره روژه ماتېږي او قص لازمه ده ، زلبه داکر دپير قبيح عمل دي او لوپه گناه لري احواله بالا

د ښکلولو د وجې نه انزال کېدل

که چا د روزې په حالت کې ښځه ښکل کړه ، او مني تې خارج شوله ، نو روژه تې ماته شوه او صرف قصا پرې لازمه ده . احواله بالا ص ۱۴۲۰

که روژه دار قصدا کوروالې اوکړي

که د روزې په مېشت کې روژه دار قصدا د ورځې کوروالې اوکړي ، نو قصا او كفاره دواړه لازمېږي احواله بالا ص ۱۴۱۹

مدې وتلو سره روژه په ماتېږي

که په روژه کې د چاه نه مدې خارج شي نو روژه به ماتېږي

اج ۱ ص ۱۵۱۴

که د روژې خیال نه وي او کوروالې او کړې ددې نه روستو

صبح صادق شي نو د روژې څه حکم دی

چاته چې د روژې څه خیال نه ژ پاشي دا خیال وژ چې شپه لا پاتې ده او جمعې ته شروع کړه پاتې حورل څکېل شروع کړل او ددې روسته چې څنگه د روژې خیال شو ورته او چې څنگه صبح صادق کیدو مدسي د کوروالې نه جدا شو. پاتې سوري د خپلې خولې نه اغورغوله، که څه هم مسي د جدا کیدو نه روسته خارج شول نو روژه به ماتېږي او دا انزال په د احلام په حکم کې وي

احواله بالا ص ۱۰۲

په روژه کې د سځې شونډې په خوټه کې بول

د سځې ولغېږه شونډې د روژې په حالت کې په خوټه کې بول. او سائرت فاحشه، د سځې او سړي شرمگاه په جېلو کې مېلاؤ شي بدير د خول نه په هر حال کې مکرره دي. بواېره خبره ده چې د سرال يا جماع پرې وي که نه وي احواله بالا ص ۱۰۲

که په روژه کې په هيره سره جماع اوشي

که چا په روژه کې په هيره سره کوروالې او کړو نو روژه يې نه ماتېږي لنورالايخاخ ۱۴۰

د خپلې ښځې توکاتړی تېرول

د ښځې ښځې يا ملګري نو که سړی سرولې سره د روزه ساتېږي ، قصاص
کېدای دواړه لازمېږي احواله بالا ص ۱۲۳

که چا د روزې کې مړي يا خاور سره جماع اوکړه

که چا د مړي سره جماع وکړه ، يا نې خپل ذکر خپته پورې اومګلو
يا نې څوک ښکل کړه ، او اسرا ل شي او شوه ، نو صرف قص
لازمېږي احواله بالا ص ۱۱۴۲

د ښځې د روزې په حالت کې په شونډو سرڅي لګول

ښځې ته د روزې په حالت کې په شونډو سرڅي لګول جاير دي
البته که حولي ته د تلو خطر و وي نو بيا مکروه دي
الحسن ، الفتاوى ج ۴ ص ۱۴۲۴

د حايضې په رمضان کې خوړل ځکل

که کومې ښځې د حيض د وجې نه د روزه نه وه نيولې نو خوړل ځکل
وړته جاير دي خو : پوره مخامخ دي چې نه خوري ، او که د ورځې په
څه حصه کې ، حيفر ، ښاګه شوه نو د روځې بقيه حصه د روزه
دارو په شان تېرول واجب دي احواله بالا ج ۴ ص ۱۴۲۸

د کناري په روزو کې که حيض شروع شي

که ښځې د کناري روزې پيل شروع کړل او په مينځ کې ودرنه حيض
راغلو ، نو د حيض راتلل په کناري څه اثر نه کوي د حصص حجب
نه سمه حتي د ورسته دي د روزې پيل شروع کړي ، دغه شان دي بېله

پسې شپته روزې اوسې، که د حیض ختمېدو ته روښنه پې یوه ورځ هم ماعه اوکړله، نو بیا به د شروع نه شپسه روزې نیسي
احواله بالا ص ۱۵۵۲

که بښې په شرمگاه کې د ګوتې داخلول مفید سوم او کړل او خوراک څکاک پې اوکړو

په مراح شرمگاه کې د وجې ګوتې داخلول روژه ته مانوي. البته ګوته وچه وي که لعد وي چې په مراح کې پې داخله کړي او بیا پوره ګوته پ څه حصه بهر کړي او سابې دننه کړي سو روژه مایېږي مریب قصا به ګوي ددې روسته خوړلو څکلو باندې هم کناره شته
احواله بالا

د بښې پیدا کیدو د تکلیف د وجې نه روژه مانوي

که پرې بښې ته د بښې د پیدا کیدو تکلیف شروع شي نو که په دې صورت کې د روژه بیولو ته بښې یا بښې ته د نقصان غالب گمان وي نو روژه ماتول جائز دي مریب قصا واجب ده. د داسې خطري ته علاوه روژه ماتول گناه ده. کناره به لازمېږي البته که په همدې ورځ دسر دمدونه محکې بښې پیدا شو نو کناره به سافطه شي
احواله بالا ج ص ۱۴۵۲

په دوائې سره حیض بندول او روژه نیول

که بښې درائي وځوړ او حیض پې بند شو، او دغه شان پې د رمضان پوره روزې اوسې نو صحیح دي. ځکه چې کله حیض

شروع په دې سر وړه صحيح ده، شونې په داسې کولو مادي پېژندې
نشه، خو شرط دې چې که دا عمل د پېښې د صحت د پاره ضرر نه
وي نو جائز دي (استادو مستاهل او د همدې حل ج ۲ ص ۵۲)

دنکاح بیان

دنکاح دبارہ ایجاب او قبول بو خل کافی دی

بو خل په ایجاب او قبول سره نکاح کیږي درې ځله ویل د بحثګی او منسو طوائی دبارہ دی چې چا اوبل چې حبله جینی می دیکړه دینه ایجاب وائی او چې بل اوائی ما قبوله کړه دینه قبول وائی استاسو مسئل او د همدی حل

د گواهانو نه بغیر نکاح نه کیږي

په نکاح کې دوه گواهان ضروري دي چې د دعوی صاحب ایجاب او قبول اوشي، که گواهان موجود نه وي نو نکاح مسیحح نه ده
احواله بالا ج ۲ ص ۱۴۲۰

یو سړی د هلک او جینی دواړو له طرفه ایجاب

او قبول کولې شي

چې کوم سړی یا هلک او چېس دواړو له طرفه وکیل یا ولي وي که هغه د گواهانو په محکمې وائی چې ما فلاس جینی فلانې هلک ته ورکړه، نو نکاح صحیح ده احواله بالا ج ۲ ص ۱۵۴

د نابالغه جینی او هلک نکاح صحیح ده

د نابالغه هلک او جینی نکاح د دعوی د ولي په ایجاب او قبول سره صحیح ده او چې بالغ شي، نو که نکاح پلار یا نیکه کړې وي نو دوی به د رد کولو اختیار هم نشته احواله بالا ج ۵ ص ۱۵۷

د بالغ کیدو سره سم د ستړي د نکاح د رد کولو اعتبار

په ماښامې کې نکاح کول به دې پکار، بلکې د دوی د ناروغۍ په روسته د دوی د رجحان خیال ساتل پکار دی. خو بعضو وختونو کې او پلار د شفقت وړ چې نه په نابالغې کې نکاح کوي ځکه خبرې دغه نکاح جایز ګرځولې دي. تفصیل یې دادې چې د پلار او ستړي جې او هلک په ماښامې کې د کړي شوي نکاح د رد کولو اعتبار نشته البته د عدم موافقت په صورت کې هلک طلاق ورکولای شي او چېنې طلع کولې شي. او که د نابالغې نکاح د پلار او ستړي علاوه بل چا کړی وي نو باید بلوغت ته سم د ستړي روسته د رد کولو اعتبار شته. د رد کولو تفصیل دادې چې په کوم مجلس کې د ستړي مانع شي. په هم هغه مجلس کې به سم د ستړي او انې چې دا نکاح به منل شي. او که به دې مجلس کې یې رد به کړي. د مجلس تر ختمیدو پورې خاموشه وي. نو نکاح به پوره شي. بیا روسته د رد کولو اعتبار نشته (حواله بالا)

د پیری سره نکاح صحیح دي که نه

د انسان د جیه پیری، سره نکاح شرعاً صحیح نه دي
اشارې دیونند ج ۱ ص ۱۵۱

چې په کومه سخته پیران وي د هغې سره جماع

که د چا په سخته باندې جنیه پیری وي او دغه سړی په دغه حالت کې د سره جماع کوي چې په سخته کې پیری راغلي وي. نو د کورواڼي حایز دی. او دا کورواڼي د جینې پیری سره ژنا به ده
احواله بالا

د داسې ښځې سره نکاح کول چې پسي يې ښکاره راوتلې نه وي
جنس اهيض، که مشکل وي نو نکاح ورسره صحيح نه دی. او که
غير مشکل وي نو که سړی وي نو د ښځې سره او که ښځه وي نو د
سړي سره يې نکاح جايز ده احواله بالا ۱

چې د کومې ښځې په شوهرکاه کې دخول نه کېږي
چې د کومې ښځې په رحم کې هډوکې وي او جماغ ورسره نه شي
کيدلې نو نکاح ورسره جايز دی احواله بالا ۷ ص ۱۵۳

**که د يوې ښځې د بکارت پرده په ټوپ و هلو سره ختم شي نو
څه حکم يې دی**

که د يوې ښځې د بکارت پرده په ټوپ وهلو سره ياريان حبس
راټلې سړي يا درځم د وجې نه يا ټير وخت په کورک ستلو د وجې نه
ختم شوې وي. نو په دې ټولو صورتونو کې به دغه ښځه د ښکاري
په حکم کې وي ددې د نکاح د اجازت په وخت کې خاموشه کيدل
اجازت شميرل کېږي. د خبرو ضرورت يې نشته

احواله بالا ص ۱۳۱۴

په دوه ښځو کې د انصاف طريقه

که د چا دوه يا ډيرې ښځې وي برابر خبره ده چې دواړه ښکاري وي
په پښتني نکاح يو ځل هم محکمې چرته نه وي شوې يا ثيبې وي. يا يوه
يا کره وي او بله ثيبه وي. نو په دوی کې به انصاف سره تقسيم
راېج دی. د شپې نيرولو په مقدار کې داوند ته اختيار دی، که

شواري سو يو بړه بړه شپه دي مفرور کړي يا دوه دوه يا درې درې پاکه
نښې ديه په رياتو شپوراضي وي مو گناه پکې نشته. اودا سراري
ار اصاف صرف په شپه تيرولو کې دي په کوروالي کې نه دي
اهدایه ص ۱۲۴۹

د داسې سړي سره نکاح چې نامرد وي څه حکم لري

که يوې ښځې د يو سړي سره نکاح اوکړه. خو داسې سړي عيب نامرد،
ژ. او دي ښځې د خداوالي مطالبه اوکړه. نو د وخت حاکم او بادشاه
په خاوند نه د يو کال مهلت د علاج دپاره ورکړي. ددې کال ايندایه
د هغه وخت نه شروع کېږي چې کله ښځې مقدمه پسې کړې وي او
که داسې په يو کال کې په علاج سره ياد الله تعالی په فصل سره
جماع قابل شو. او د ښځې سره شي کوروالي اوکړه. نو څه خبره
نشته. او که د يو کال نه روسته هم د جماع لائق نه و. نو د وخت
قاضي به د ښځې په مطالبې سره په دواړو کې تعريق خداوالي
اوکړي. او دا تعريق به طلاق مانې شمارل کېږي. او که دي سړي د
جلبې ښځې سره خلوت صاحبچه نه وي کړې. نو تعريق به صورت
کې نه نيم مهر لازمېږي. د يو کال مهلت ورکول په هغه صورت کې
دي. چې خاوند ددې خبرې اقرار کړي وي چې ما جماع نه ده کړې.
او که په خاوند او ښځه کې اختلاف وي چې خاوند راني چې ما
جماع کړې ده او ښځه انکار کوي. نو که ښځه ښه نه وي نو د
خاوند خبره به د قسم سره معتبره وي بيا که خاوند قسم اوڅورې. نو
د ښځې حق به باطل شي. او که خاوند انکار اوکړه. نو د علاج
دپاره به يو کال مهلت ورکول کېږي. او که ښځه باکړه وي نو نورې
ښځې به يې اوگوري که ښځه اوويل چې باکړه ده. نو خاوند ته به

يو ګڼل مهلت ورکړې شي. او که سفر او رمل چې شته ده، مو د خاوند نه به قسم اخستې شي. ځکه چې ګڼلې شي چې بکارت يې وېل څه و چې به ختم شوې وي. ددې و چې به ددې د شهادت سره د قسم شرط منګول شوې دي. بيا که خاوند قسم او حور و مو د پښې وپاره څه حق شته او که انکار يې او کړر مو يو ګڼل مهلت به ورکول کړي اهدا به ج ۹ ص ۱۴۶۱

د نامرد تعريف

په مساوي قاضي څار کې دې چې عيس نامرد، هغه سړی دی چې د آله او کړ، د موجود کېدو باوجود په سفر باندې خاوند به وي. په محض کې دې چې عيس نامرد، هغه دی چې آله ناسل شي دومره وړدوي چې د پښې په فرج کې د اخلیدل يې ممکن نه وي. په جواهر کې دې چې نامرد هغه دی چې په آله ناسل کې يې حرکت نه وي. لکه ګوسه، چې په بدن کې ولګولې شي، هغه به راغونډ کې او نه خوارېږي. په عيس د هدايه په شرح کې د نامرد صاحب د بيان شوی دی چې په يو لويې کې دې يې اوبه واچولې شي او عيس دې پکې کنولې شي که دده آله ناسل شرمگاه راغونډ شو. مو داسې عيس به دی. او که راغونډ نه شي، بلکه په اولې حالت باندې باقي پاتې شي مو د عيس نامرد، دی
اشرف الهدايه ج ۵ ص ۱۱۸۶

که د خاوند شرمگاه ګټ شوې وي نو څه حکم لري

که د خاوند شرمگاه ګټ شوې وي او پښې د جد يې مطالبه او کړه.

په داسې په د مهلب وړ کولو به خبر به دواړو کې تفریق او کړې
اهدایه ص ۱۴۲۱

که ښځې د خصی سره نکاح اوکړه

که ښځې د خصی سره نکاح اوکړه، نو فاسي به مهلب وړ کړي نو
کای، لکه څرنگه چې نامرد ته وړ کولې شي، ځکه چې په دې کې د
جماع کولو کې امد شته، ځکه چې آله تناسل یې شته
اهدایه ص ۱۴۲۰

د کوروالي کولو طریقه

شریعت د ښځې د بدن نه د هر قسم د ندي احبستلو اجازت وړ کړی
دی، البته لواطت یعنې په دوسته طرف کې صحبت کول حرام دي.
ددې وجې نه صحبت صرف په محکمې طرف کې جائز دی، او دی
دپاره چې کومه طریقه هم اختیار کړې شي، مماعت نشته، البته
دوه طریقې چې معلومېږي

اول طریقه کومه چې په هر یو ساه لرونکي کې مطري ده، چې سړی
په وي او ښځه به لاندې وي. په قرآن کې هم دې طریقه نه شایه
شویده

د الله تعالی ارشاد دی، ولما نقشاها حملت حملا خفیفا، یعنې چې
کله سړی ښځه پټه کړه، نو ښځې ته مېک حمل جوړ شو، وددې
صورت د دعه دی چې سړی په وي او ښځه لاندې وي
دویمه طریقه ددې متعلق په حدیث کې ارشاد دی، اذا قعد بی
نساء الزریع ثم جهدها، یعنې چې کله سړی د قرح اشرمگا، په

څلورو طرفونو کې کسې، بيا په مشعب کې واچوي ښځه، د شعب اړيکه نه څه مراد دي، په دېکې راجح قول دادی چې ددې به د ښځې د کورساتو دوه طرفونه او د سبزو دوه طرفونه مراد دي، او ددې په منځ کې کبلاستل هغه وخت کې کسې چې کله ښځه پرته وي او ددې سببې او چتې کړې شي. او کور والی وشي، دا طرفه د حمل کېدو دپاره هم معده ده ځکه چې رحم د ذکر مقابل راشي

❖ ❖ ❖

د مهر مسائل

د مهر مؤجل او مهر معجل تعريف

مهر مؤجل هغه دی چې د ادا کول وخت نهې مقرر وي او د کوم مهر چې وخت مقرر نه وي بلکهې ادا ننگې نهې محدود ستي يا د ښځې په مطالبه سره واجب وي. هغه ته مهر معجل وائي، ددې مطالبه چې کله او غواړي، کولې شي اساسي مسئلې او د هغې حل ج ۵ ص ۱۶۸

مهر د خاوند په ذمه قرض دی

د ښځې مهر د خاوند په ذمه باندې قرض دی، برابره خبره ده، چې د نکاح غومره وخت هم شوې وي هغه واجب الادا دي، نو که خاوند مړ شو او څه سامان يې پريښودو، نو دا قرض به ددې ته ادا کېږي، او که څه ترې پاتې شي، نو د وارثانو په ذمه باندې ادا کول لازم نه دي بلکه خاوند به پخپله گناهگار وي او په ورځ د سلامت نه يې ادا کوي (حواله مالک)

که ښځه رڼا وي يعنې شرمگاه يې ټنگه وي نو مهر به واجب
کيږي که نه؟

که چا د داسې ښځې سره نکاح او کړه چې د شرمگاه سوري يې دومره
ټنگه وي چې حشاغ پکې نه کيږي له برابره حيره ده چې د هډوکي د
وځې نه وي يا د بل څه خښې غوسې د وځې نه وي نو د داسې
ښځې سره به خلوت کولو سره مېړنه لازم نيسي

افسارې محموديه ج ۱ ص ۱۹۷

د مهر ورکولو نه روسته که ښځه خښې مشکل وي نو مهر وايي
اخيستي شي که نه؟

که يوسري د يوې ښځې سره نکاح او کړه او مهر يې هم ورکړه
د خلوت نه روسته پته اولگېده چې دا خو خښې مشکل هيڅکله
نو د خښې مشکل سره نکاح صحيح نه دي په درمختار کې ددې
تصريح موجوده ده. نو چې کله نکاح صحيح نه دي نو مهر به
واخيږي. او چې خاوند څه ورکړي دي هغه وايي اخيستي شي
ادارالعلوم ديوبند جلد ۹ ص ۱۲۵

د خښې مشکل تعريف

چې کله د ماشوم فرج د ښځې شرمگاه او ذکر د سري شرمگاه
دواړه وي. نو د پته خښې مشکل وايي. که ذکر به يول کوي نو
هلاک دی. او که د مخرج نه يول کوي نو جيني ده. او که د دواړو
يول کوي. او يول د يوې لاري نه اول راځي نو دغه لاري نه
منسوب کيږي. يعنې که ذکر نه اول اوځي نو هلاک به وي او که

وړج به اول راوځي پو جیس به وي. ار چي کله جنس بالغ شي
 اوږدېره پې ښکاره شي پاکورو لې اوکړي نو سرې به حسابېږي. او
 که د سڅو به شان سیمې یې راښکاره شوې یا یې په سیر کې شوه
 راغلل یا چې ورته راغلو، یا یې حمل شو یا صحبت ورسره د وړج
 د لارې ممکن وي نو سڅه به حسابېږي او که ددې بر اوسنې د
 علامونه یوه علامه هم ښکاره شي. نو دا بیا جنس مشکل دی
 اقدوري ص ۱۱۲۴

د خنثی مشکل غسل او کفن

خنثی مشکل نه به غسل شي ورکولې ملکې تیمم به ورته کولې
 شي اشناوی رحیمیه ج ۲ ص ۱۰۱

د رضاعت مسئلې

د بڼې د ښېدو نه حرمت کله نابینې

د بڼې د ښېدو نه حرمت هلته ناسته چې کله ماشوم د دود کولو په عمر کې ددی پېر څکلي وي احواله بلاج ۵ ص ۱۱۱۸

ماشوم او ماشومې نه تر څو کالو پورې د پېو ورکولو حکم دی
ماشوم او ماشومې نه تر دوه کالو پورې د پېو ورکولو حکم دی.
ددینه منځکې ه د پېو نه جدا کول حایر دی که څه مصلحت او
صورت وي احواله بلاج ۵ ص ۱۱۱۹

د بودی بڼې ماشوم نه پېو ورکول

چې کومو شخصو ته د ډیر عمر د وجې نه پېو نه راځي، او د ماشومانو
د دوش کولو دپاره پېو ماشوم په جولي کې راخلي، او په خوله
کې ورله سپړه ورکړي، نو ددی نه دا ماشوم د هغې رضاعي بچي نه
جوړېږي، ځکه چې د رضاعت شرط دادی چې ښیدې ورکړي او
ددې شخص ته د شد وراوتر امکان نشته احواله بلاج ۵ ص ۱۱۲۲

په دوانې کې ښیدې اچول

که په دوانې کې بڼې خپلې ښیدې میلان کړلې او ښیدې په دوانې
بندی غلب او ډیروژ او د دوه کلونه د کم عمر ماشوم نه پېو
ورکړل، نو رضاعت به ثابتېږي او که دوانې زیاته وي او ښیدې

کې وي نو رضاعت نه نه ثابتېږي او که دواړه برابر وي نو بيا به هم رضاعت نه پېښېږي (احواله بالا جلد ۵ ص ۱۶۲۳)

د لږو شيدو نه هم رضاعت ثابتېږي

د رضاعت په مورد کې که يوه ښځه لږ غوټې يې هم ماشوم ته ورکړي او حېثيې ښه نه شي لاړ شي نو حرمت رضاعت به ثابت شي (ادارالعلوم ديوېنډ جلد ۸ ص ۱۲۷۷)

په ماشومي په خوله کې سینه واخيسته خو د يو ځنگلو يقين نشه په ښک سره حرمت رضاعت نه ثابتېږي لېذا په مذکوره صورت کې به حرمت نه ثابتېږي (احواله بالا جلد ۸ ص ۱۳۸۲)

د خېلي ښځې شېدې ځکل څه حکم لري

د خېلي ښځې په شېدو ځنگلو سره ښځه په ځوانه نه حرامېږي، البته د ځوانه د پاره د خېلي ښځې شېدې ځکل حرام دي (احواله بالا جلد ۸ ص ۱۳۹۳)

په پوزه او غوړ کې د شېدو اچولو سره د رضاعت حکم

د ځکه عذر او ضرورت نه بغير د ښځې يې په پوزه او غوړ کې اچول چېر نه دي البته د دراني په توگه يې استعمال جايز دي چې کله يې يو مسلمان ماهره ډاکټر او حکم دا دراني تحويز کړي او د دينه علاوه له څه دراني منښته وي او د رضاعت په موده کې په پوزه او غوله کې پيو اچولو سره رضاعت ثابتېږي البته په غوړ کې اچولو سره نه ثابتېږي (خير الفشاري جلد ۴ صفحه ۱۴۸۲)

د حرمت د باره د رضاعت وخت يو کيدل ضروري دي

که چېرې او هلک يې ځکلي وي يا هلک لس کاله مخکې ځکلي وي او چېرې لس کاله وروسته، نو بيا هم حرمت رضاعت ناشري د اول او اخر اعتبار نسته (احواله بالا جلد ۴ ص ۱۴۸۲)

د مړې ښځې پيو ځکلو سره حرمت ثابتېږي

که يوې ماشومې ته د مړې ښځې پيو ورکړل شي، نو ددې نه حرمت رضاعت ثابتېږي (احواله بالا جلد ۸ ص ۱۴۸۷)

د محسوري د وجهي نه د دوه کالونه زيات پيو ورکول

که عذراو سحت ضرورت وي، سوتر دوه سمو کالو پوري پيو ورکولې شي، د دينه ريب قطعاً جائز نه دي (احواله بالا جلد ۴ ص ۱۴۹۵)

چې چاپې ځکلي وي همدغه به حرامېږي

چې کوم هلک د يلې ښځې پيو ځکلي وي نو ددې ښځې په حجره باندې همدغه حرامېږي ددې هلک سوړو روڼه او خوبه ددې ښځې په بچونه حرامېږي (امداد الاحکام جلد ۲ ص ۱۸۴۴)

د وړو اغولو په وخت کې به اوږو کې د پيو پريوتل

که يوې ښځې اوږه اغول او په اوږو کې د اوږو سره ددې د سږي نه څه پيو پريوتل او په وړو کې ميلاژ شول، نو ددې اوږو د روڼه خړولو نه حرمت نه ثابتېږي او نه رضاعت ثابتېږي، البته پيو

استان جر دې چې ددې استعمال قصد اجازت نه دي. نو دداسې ورتن نه ځان ساتل بهر دې خودایي په پخولو کې سوزېځي او لږ شي دې ددې وجه به پر هېز کول واجب نه دي او ددې روغی حورل اجازت دي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۸۵۳

د رضاعي خور خوړندلو درې صورتونه دي

چې جینی اساسو د مور پس څکلي وي په دې صورت کې دغه چې ستا د مور رضاعي لور او ستا د ټولو روڼو خوړندو رضاعي خور خوړېږي. لهدا ستا د ورور نکاح هم ددې جی سره صحیح نه دي تا د یو جی د مور پس او څکل دې صورت کې ددې جی مور ستا رضاعي مور شوه. او ددې اولاد ستا رضاعي روڼه او خوړندې شول. ستا نکاح ددې شخص د یوې لور سره هم جایز نه دي. البته ستا د حقیقي روڼو نکاح ددې شخص د لوریانو سره جائز ده تا او یوې بلې جی د بلې شخص پس او څکل په دې صورت کې هغه شخص ستاسو دواړو رضاعي مور شوه. او تاسو دواړه رضاعي ورور او خور یئ. ستا د حقیقي روڼو نکاح ددې جی سره جائز دي

که باکرې جینی ماشومې نه پس ورکړل

که د باکرې د سینې نه پس ووتل او یو ماشوم او څکل، نو ددینه حرمت رضاعت ثابتېږي اهدایه ص ۱۲۵۲

که دسري د سینو نه پس راووتل

که دسري د سینې نه پس خارج شول او ماشوم او څکل نو ددې پیو نه رضاعت نه ثابتېږي اهدایه ص ۱۲۵۲

د طلاقو بيان

د طلاق ورکولو شرعي طريقه

د طلاق ورکولو درې طريقې دي. يو صورت دادی چې کله ښځه د حيض نه پاکه شي، نو د جماع کولو بغير ورته يو طلاق رجعي ورکول، او بيا ورته رجوع نه کول. تر دې پورې چې عدت يې پوره شي، په دې صورت کې په عدت کې د رجوع کولو اجازت شته و چې عدت بير شي نو که دا ښځه قبلول عواري نو دوساره نکاح به کوي او دا د ټولو نه بهر په طريقه ده.

دويمه طريقه

چې په جدا جدا درې ظهورو کې درې طلاقه ورکړي دا صورت ډير بهر نه دي او د شرعي حلالې نه بغير آينده نکاح کول نه صحيح کېږي. د حلالې نه مراد دادی چې ښځه مکمل عدت تير کړي پيا د بل سړي سره نکاح او کړي او د بل خاوند سره شپه تيره کړي او هغه وسره کور والې او کړي بيا هغه طلاق ورکړي.

درېمه طريقه

د طلاق بدعت دي، چې ددې ډير صورتونه دي، مثلاً ښځې ته د حيض په حالت کې طلاق ورکول يا په داسې طهر کې طلاق ورکول چې کور والې يې پکې کړي وي همدغه شاي په يو لفظ سره يا په يوه مجلس کې يا په يو طهر کې درې طلاقه ورکول د بته طلاق بدعت

وايي. ددې حکم دادي چې په دې طرېقي سره د طلاقو ورکول گناه ده. خو طلاق واقع کيږي که يو طلاق يې ورکړو نو يوه به واقع شي که دواړي ورکړل نو دوه به واقع شي او که درې يې ورکړل نو درې به واقع شي. برابره خبره ده چې په يو لفظ سره وي که په يو مجلس کې وي او که په يو ظهر کې وي استاسو مسئلې او فتن حل ص ۱۲۱۵

د شرعي حلالې وضاحت

په قرآن کریم کې ارشاد دي که خاوند نسخې ته دریم طلاق هم ورکړي نو داسې د خاوند دپاره نه حلالیږي تردې چې دا نسخه د عدت نه روسته، بل چا سره نکاح صحیح او کړي او د نکاح نه روسته دغه بل خاوند ورسره جماع او کړي یا مړ شي. یا طلاق ورکړي او ددې عدت تېر شي. نو بیا دغه نسخه د رومي خاوند دپاره حلالیږي چې نکاح ورسره او کړي او د دریو طلاقو نه روسته د نسخې د چا سره په دې شرط باندې نکاح کول چې هغه د جماع نه روسته طلاق ورکړي. دا شرط باطل دي او په حدیث کې په داسې حلاله کوونکو باندې لعنت ویلي شوي دي. بیا هم د ملعون کیدو باوجود که دا دویم خاوند د جماع کولو نه روسته طلاق ورکړي. نو د عدت نه روسته به نسخه د رومي خاوند دپاره حلاله شي او که هغه د جماع نه بغیر طلاق ورکړل نو بیا د رومي خاوند دپاره نه حلالیږي. او که د دوهم خاوند سره د نکاح کولو په وخت کې یې د شرط نه وي. لکړلې چې د جماع نه روسته به طلاق ورکوي خو د هغې خاوندې خپل خیال دا وي چې د جماع نه روسته به طلاق ورکوي نو دا صورت موجب لعنت نه دي (حواله بالا جلد ۵ ص ۱۲۲۲)

د طلاق رجعي طلاق بائن او طلاق مغلط تعريف

طلاق په دوي قسمه دي

طلاق رجعي خاوند خپلې ښځې ته يو ځل يا دوه ځل په ساده لفظو کې طلاق ورکوي، معني لفظ طلاق استعمال کړي، او څه بل لفظ ورسره استعمال نه کړي د طلاق رجعي حکم دادي چې د عدت ترختمېدلو پورې ښځه د خاوند په مکاح کې وي او خاوند ته د حق حاصل وي. چې په عدت کې دښته دسه کله هم او غوړي سو خپلې ښځې ته رجوع کولې شي. او د رجوع طريقه داده چې يا خو په ژبه سره او ايي چې ما طلاق واپس واخيستل، يا ښځې ته لاس ولگوي دويم ځل مکاح ضروري نه دي خو که عدت تير شو، او خاوند په خپل قول يا فعل سره رجوع او بکړه، نو اوس د دواړو دښه حمله شوه. او ښځه دېل چا سره خپل مکاح کولې شي. او که د دواړو په مېنځ کې مصالحت او شي. نو دوهم ځل خپل مکاح کولې شي

طلاق بائن طلاق بائن په کنايه دگول مول، الفظو کې طلاق ورکول، يا د طلاق سره د داسې صفت استعمالول چې د هغې نه د ښځې اظهار کيږي مثلاً داسې او اي مانا نه سخت طلاق يا او گد طلاق ورکړه. د طلاق بائن حکم دادي چې ښځه سمه ستي د مکاح نه اوځي او خاوند ته د رجوع حق نه وي البته په عدت کې او د عدت نه وروسته دوهم ځل نکاح کولې شي

دويم طلاق مغلط درې طلاقه په يو ځای ورکول، په دې صورت کې ښځه هميشه دبارو حراميږي، او د شرعي حلالې نه بغير دوهم نکاح هم نشي کولې احواله بالا جلد ۵ ص ۱۳۸۲

لنډه طلاق په لنډه د. ت. سره لیکل

که چې د طلاق په ځای تلاق اړیکل نو هم طلاق واقع کېږي
احواله بالا جلد ۵ ص ۱۲۸۲

د نسي په حالت کې طلاق ورکول

د نسي په حالت کې طلاق واقع کېږي احواله بالا جلد ۵ ص ۲۸۵

د لیوني له طرفه د هغه ورور طلاق ورکولې شي؟

د لیوني له طرفه بل څوک طلاق نسي ورکولې احواله بالا جلد ۵ ص ۲۸۵

د بې هوشۍ او خوب په حالت کې طلاق ورکول

د بې هوشۍ او خوب په حالت کې ورکړې شوې طلاق به واقع
کېږي احواله بالا جلد ۵ ص ۱۲۸۲

د طلاق سره اشاء الله استعمالو سره طلاق به واقع کېږي احواله
بالا جلد ۵ ص ۱۲۸۸

د ظهار تعريف او احكام

که یو سړی خپلې ښځې ته او وایي چې ته ما د پاره د مور یا خور په تڼ یې، نو د پته ظهار وایي د ظهار حکم د ادې چې دې لفظ سره طلاق په واقع کېږي خو د کفارې ورکولو نه بهیر خپلې ښځې سره ملا و بدل حرام دي. او که یوه مسلسل دوه ماشومي روزي نیول او که طاعت یې په وې شو شپږو مسکناو نه خوراک ورکول
 (احواله بالا جلد ۵ ص ۱۳۹۶)

د نایالعه طلاق

د نایالعه ملک طلاق نه واقع کېږي

(احسن الفتاوی جلد ۵ ص ۱۱۳۸)

په زبردستی سره طلاق

په زبردستی سره طلاق واقع کېږي، که مکره، چې چاپه زبردستی شوي وي، د پری طلاقه ورکړي وي او بیت یې د رحمتي کړی وي یا هم طلاق معطل واقع کېږي، او د داسې زبردستی په صورت کې یوه طریقه په کار راځي چې طلاق اولسکي په خوله یې اونه وني د زبردستی په حالت کې طلاق لیکل سره نه واقع کېږي دویمه طریقه داده چې د لفظ نه روسته عدلستی ان شاء الله او داسې یو هم طلاق نه واقع کېږي برابر خبره ده چې صرف یې بېخه وادري او د امام کرخي په نزد د اهم شرط نه دی

(احواله بالا جلد ۵ ص ۱۹۶۳)

طلاق لښکلو سره واقع کېږي

د طلاق د واقع کېدلو دپاره د طلاق نامې پنځې نه رسېدل شرط نه دي. صرف په لښکلو سره طلاق واقع کېږي که طلاق د رحمې نبي لېکلي وي نو طلاق د رحمې په واقع شې او کما بېش وي نو بېاني په حاسري او عدت نه د طلاق نامې لښکلو د وجه نه شروع کېږي که څه هم تر اوسه پنځې نه طلاق بامه نه وي رسېدلي

احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۸

طلا اراده لفظ طلاق ويل

که پنځې او خاوند خپلو کې خبرې کوي، چې اچېک د خاوند د خوښ نه وويل ته دې يو طلاق وي وغږه نو طلاق نه واقع شي
احواله بالا جلد ۵ ص ۱۲۴

په زړه کې د طلاقو خيال راتل

په زړه کې د طلاق خيال راتللو سره طلاق نه واقع کېږي تر کومه پورې چې په خوله سره تلفظ نه وي شوي ادلر العلوم دېوسه جلد ۹ ص ۲۴

د رحمې نه مخکې طلاق ورکول

غیر مدخول بها چې د چا سره کور والې نه وي شوې پعمې د رحمې نه مخکې يو طلاق صريح ورکولو سره ماشه کېږي د نکاح جديده نه بغير ورته رجوع صحيح نه ده احواله بالا جلد ۹ ص ۱۲۹۰

د طلاق د باره وکیل جوړول

که چا وویل که ما دلایې کار او کړو، مو فلاسې سرې د ما سخي نه د
طلاق ورکولو وکیل دې نو په دې صورت کې هغه وکیل جوړېږي
احواله بالا جلد ۱۰ ص ۱۱۲۰

د ټولګي طلاق ځنګه واقع کېږي

د ټولګي طلاق په اشارې سره واقع کېږي چې کومه اشاره په خدا
والي باندې دلالت کوي او که په لیکلو باندې پوهګي، مو په
لیکلو سره هم طلاق واقع کېږي په دې صورت کې په اندرې سره
طلاق به واقع کېږي که اعياله و المحدثان و الشامي او که نه اشاره
کړئ شي. او به لیکلې شي نو بیا طلاق واقع کېدو څه صورت
منه او دوه طلاق ددې نسخې پسر د طلاق به صحیح به دې
احواله بالا جلد ۱۰ ص ۱۱۴۲

چې که تاخړه سوې نسخې نه طلاق نه ورکوي نو څخه به څه کوي
که یو سرې سره د یوې نسخې نکاح او شرا او د خلوت د تهنه شي به
دوخته معلومه شوه چې دا سرې نامرد دې يعني آله شي کار نه کوي
او شرعي د مسې هم نه وي لکه نن صبا زما به کې. نو د طلاق به
ملاوه بله طریقه د خداوالي نشته ځکه چې طلاق اخيستل یا تفریق
کولو د باره د خاصې شرطې هغه نشته. اوس د علماؤ په اتفاق سره
جماعت المسلمین په ذریعې سره تفریق حاصلېدې شي اوساري
دارالعلوم دیوبند جلد ۱۰ ص ۱۱۴۲

د خاورو په لوټو غورځولو سره طلاق نه واقع کېږي

که چا خپلې سخي طرف ته د طلاق په سب سره د خور د درې لوتې او غورځولې او په حوله سره یې د طلاق د غبرګون ذکر ته کړو نو طلاق نه واقع کېږي (احسن النساء جلد ۵ ص ۱۵۶)

که څوک پنځه د زنا په حالت کې اووېږي

که چا خپله پنځه اولده چې زنا کوي تر ګه خاورو ور سره سمه وي او دایې یقین وي چې دوی باره به دا فعل ته کوي نو دغه طلاق ویرکول ضروري نه دي که په نکاح کې یې ساسي تر ګاه نه ده
(انصاری رحیمیه جلد ۲ ص ۱۵۰)

د ايلو (قسم خوړلو) بيان

که خاوند قسم و خوړو چې زه به څلور مياشتې تاسه مړې نه درځم دېته ايلو وایي. نو که خاوند به دې صورت کې څلور مياشتې چېلې سختې نه مړې نه شو نو طلاق ناش نه واقع شي.

که چا همیشه دپاره چېلې سختې نه د نه ورتلو قسم او خوړو

که چا قسم او خواړه چې زه به ټول عمر چېلې سختې نه مړې نه کړم نو د څلورو مياشتو په تیریدو سره به سخته ناشه شي. بیا یې د هغې سره نکاح او کړه او د جماع به بهر څلور مياشتې تیرې شوي نو دوهم ځل به طلاق واقع شي. اوس که دا پنځه ځل خاوند سره نکاح او کړي او هغه طلاق ورکړي او بیا د څلورو مياشتو سره نکاح او کړي نو طلاق به نه واقع کړي نو ددې سختې سره به جماع نامدې به کفاره لارمیري ځکه چې قسم نامې دې ایدوړې ص ۱۱۵۱

باب الخلع

د خلع مطلب دا دی چې لکه څرنگه د ضرورت په وخت کې مړي دپاره طلاق ورکول خاوند دې همدغه شان که پنځه د خاوند سره وخت مني تیرولي. نو هغې ته اجازت شته چې خاوند کوم مهر ورکړي وي هغه واپس کړي او ځان خلاص کړي او که خاوند به مني نه د عدالت په دریځې سره خلع اجېستې شي. په عدالت سره د خلع اجېستو صورت دا دی چې که عدالت د اخره محسوسه کړي چې د خاوند او سختې په مسخ کې موافقت مني کیدلې. نو سختې ته به اوسي چې مهر پرېکړه. او خاوند ته به اوسي چې د مهر پرېځودلو

په بدله کې طلاق ورکړه. او که خاوند طلاق به ورکوي نو عبداللې د خاوند د مرضي به مصر د خلع واصله بشي کولې په خلع سره يو طلاق پاش واقع کېږي که د ښځې او خاوند په مسخ کې مصالحه اوسي نو دوباره نکاح کولې شي.

آپکې مسائل اوران کا حل جلد ۵ ص ۱۳۸۹

په طلاق او خلع کې فرق

د خلع مطالبه عموماً د ښځې له طرفه کېږي او که د خاوند له طرفه وي نو د ښځې په قبول بايدې موقوفه ده. خو طلاق د ښځې په ډلولو موقوف نه وي. دوهم فرق دادي چې په خلع ډلولو سره مهر ساقط کېږي او په طلاق سره نه ساقط کېږي البته که خاوند او وايي چې په دې شرط سره طلاق درکوم چې مهر به پرېکړي نو دینه طلاق بالمعارضه وائي او مهر ساقط کېږي ددې حکم د خلع په شان دی انوراله بالا جلد ۵ ص ۱۳۹۰

د نابالغ خاوند سره د خلع صورت ښته

د نابالغ خلع او طلاق باطل دي په طلاق ورکولې شي، او به دده ولي دده له طرفه طلاق ورکولې شي. نه خلع کولې شي، د بلوغت نه دوه خلع او طلاق ورکولې شي.

ادارالعلوم دیوبند جلد ۱۰ ص ۱۱۸۰

خاوند ته د خلع په بدل کې څومره عوض اجېتل جایز دي

په خلع کې قصور و غلطې د خاوند له طرفه وي نو په خلع کې د ښځې نه مال اجېتل حرام دي. او که د ښځې غلطې وي نو مال

اعیستل حاضر دی، دور کړي شوي په زیات اعیستل حاضر دي خو
خلاف اولی دی احواله بالا

حرمت مصاهرت

د ښځې مینه په شهوت سره مس کول

که چا د یوې ښځې مینه په شهوت سره مس کړله د لاس یې اول کولو
جماع یې او لکه به یې دې صورت کې د دې ښځې نکاح د دې سړي د
خوې سره جائز نه دي

په شهوت سره خواشې سکول

د خواشې د ښځې مور، په شهوت سره مس کولو یا سکولو سره
پنځه هسکه د پاره حرامیږي نو دې صورت کې د ښځې جد کول
سرور دي او بیا کله هم په نکاح کې نشي راتلې
احواله بالا جلد ۷ ص ۱۲۲۷

د ښځې خوږ په شهوت سره مس کول

که چا د ښځې خوږ په شهوت سره مس کړه، نو په دې لټه پنځه نه
حرامیږي البه دا کار حرام دي احوالا بالا جلد ۷ ص ۱۲۲۷

د خپلې لور سره زنا کول

که چا بدبخت د خپلې حقې لور سره زنا وکړه، نو خپله پنځه پرې
حرامیږي خو که پلار د دې نه انکار او کړي او عادل گواهان د زنا
موجود نه وي نو بیا حرمت نه ټیټیږي احواله بالا جلد ۷ ص ۱۲۲۲

د تړه ښځه ښکلول

که چا د خپل تړه ښځه په شهوت سره مس کړه او ښکلول يې کړه، نو داسې ددې تړه د لوړ سره نکاح په شي کولې او دا خبره هم څه عذر نه دی چې ماته علم نه و، يا د شهوت غلبه وه.

احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۴۱

د پلار د ښځې سره زنا کول

که چا د خپلې مور نه علاوه د پلار د ښځې سره زنا او کړه، نو په پلار باندې دا ښځه حرام يې جدا کول يې لازم دي.

احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۴۱

که چا په غلطۍ سره خور يا مور ته لاس اولگولو

که چا خپلې مور يا خور ته د شپې په غلطۍ سره لاس اولگولو په شهوت سره ويا بغير د شهوت په توپه دې سړي خپله ښځه په حرام يې.

د خوی د ښځې سره نکاح

د خوی د ښځې سره نکاح قطعاً حرامه ده، همدغه شان د خپلې ښځې د مور سره نکاح هميشه دپاره حرام ده، پر اير خبره دې چې ښځې سره يې جماع کړي وي يا نه. احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۴۷
چې د کومې ښځې سره د چا خوی زنا کړي وي هغه د پلار دپاره حرامه ده. احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۴۷

د نابالغه سره زنا کول

که بالغي ښځې د نابالغه هلک سره زنا او کړه، اوس که دا هلک مرامن بلوغ ته نژدې وي، نو حرمت ثابت يې ددغې ښځې د لوړ

سره دغه هلک نکاح پښې کولې او که مراهې به د سوسايې نکاح
خاڼر ده احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۵۲

د ماماسخه ښکلول

که چا د خپل ماماسخه ښکول کړه په شهرت سره نو ددې د لور سره
پې نکاح صحيح نه ده احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۵۴

حرمت مصاهرت په کوم اندام ليدلو سره ناشيږي

صرف مخرج داخل نه په شهرت سره نظر کولو بايدې حرمت مصاهرت
ناشيږي، نور د امونو نه په شهرت سره نظر کولو بايدې نه
ناشيږي احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۵۶

که د چا خپلې لور ته نيت خراب شو

که چا د خپلې لور سره د زنا اراده او کړه، خو رڼا يې اونکړه نو صرف
په اراده کولو سره پرې سخته نه حراميږي لښه که خپلې لور ته يې په
بریده باندې په شهرت لاس اولگولو نو ښخه پرې حراميږي اوس
پې جدا کول لازمي دي احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۶۱

د سغې د مرگ نه روسته د هغې د خور تورور و غېره سره نکاح کول

که د جاسخه مړه شي، نو د مرگ نه روسته د هغې د خور خالي
اورور سره نکاح کولې شي احواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۶۴

د سغې سره د خاوند د نيکه زنا کول

که د چا د پښې سره د هغه نيکه زنا او کړه، نو دا ښخه په دې حاوڼه
حراميږي

د خواسي سينو نه لاس اچول

ي چا په بياره کي د خپلې سځې د مور سمون نه لاس و اچولو په تېوت سره خيال يې دا ؤ چې زما سځه ده خو چې روسته معلومه شوه نو ډير شرمېده شو. نو اوس که په سمو باندې کپړه به وه يا وه خه ډيره بری وه نو حرمت به ثابت شي. او په دې سرې به خپله سځه حرامه شي (حواله بالا جلد ۷ ص ۱۲۸۶)

د خپل خوم ښکلول

که سواحي خپل خوم ښکلول کړو او غاړه يې ترې واخيسته او د نه اړان او شو او خوم وايي چې زما شهواسي خيال به ؤ يې احتيازه نرال او شو نو په دې صورت کې به د باندې سځه نه حرامېږي (حواله بالا جلد ۷ ص ۱۲۸۹)

کتاب العت

د عت په لحاظ سره د مطلقه ښځو درې قسمونه دي
 حمله د دې عت د بچي پيدا کيدو سره ختمېږي
 هغه سځه چې حبص ورته راځي د دې عت درې حېضه دي. چې کله د غلالي به روسه دريم حبص به پاکه شي نو عت به يې ختم شي
 له دې قسم هغه سځې دي چې نه حامله وي او نه يې حبص راځي د عت اولي يا د ډسور وړکوالي د وحې به د دوي عت درې مياشتي دي که د چا حارند مړ شي. نو عت يې څلور مياشتي او لس ورځې دي

د رخصتي نه مخکې د کونډې عت

که د رخصت کيدو نه مخکې د چا حارند مړ شي. نو عت به يې څلور

مياشتې او نيس ورځې وي، او د پوره مېړ مستحقه به وي دا به د
مرحومه د ترکې نه به ادا کولې شي [حواله بالا جلد ۵ ص ۴۱۱]

د رخصتي نه مخکې د طلاقو عدت

د رخصتي نه مخکې طلاق طلاق بائن دي او په سخته عدت نشته
لهدا د طلاق واقع کېدونه سمه ستي روسته داچني د بل چا سره
نکاح کولې شي [حواله بالا جلد ۵ ص ۴۱۲]

د نابالغه جيني عدت

که د نابالغه جيني او هېک نکاح اوشي او د رخصتي نه مخکې د
نابالغه هېک انتقال اوشي، نو په دې نابالغه جيني بايدې د وخت
عدت لازم دي [حواله بالا جلد ۵ ص ۱۱۴]

د معلقه معلقه سړه صحت باندي استنباف د عدت نسته

که يو سړي خپلې شخصي ته طلاق مغلط ورکړل او بيا ورپسره جماع
وکره، نو د طلاق د وخت نه به عدت شمارل کېږي دوهم عدت نه
راچيږي [الحسن الصاوي جلد ۵ ص ۴۲۸]

بچي په خينه کې هر شو نو د عدت حکم

مهه بڼه چې طلاق ورکړل شوي وي يا نې خودد وفات وي او په
خينه کې نې بچي وچ شوي وي بچي راوشي نه نو په دواړي په
اېړيشن سره به د رحم صفائي او کړې شي که حمل د غلور
مياشونه د زيات وخت وي نو په مذکور طريقې چې کله بچي

ساقط شي، نو عدت به ختم شي، او که د خلورو نه کم وي نو بيا به
نې عدت درې حيضه وي او که د رحم صفائي باندې ممکنه نه وي
نو د تکليف لري کولو دپاره په دې قول باندې عمل کولو گنجائش
او جواز شته، چې د حمل اکثره موده دره کالو نه روسته د درې
مېشتو عدت سر کړي احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۲۹

د ممتده الطهر عدت

چې د کومې سځې د شروع نه حيض نه راځي او عمر نې دېرش کاله
شي، بيا به هغه آييسه ناامیده، شمار کيږي او که د حيض راتلونکته
روسته بالکل بند شو، ياد ديري مودې نه پس راځي، نو دا پيخته به د
پيخته پنځوس کالو په عمر کې آيسه ناامیده، شمار کيږي ددې
دواړو پخو عدت درې مياشتې دي خو په دوهم صورت کې شرط
دادې چې کم نه کم شپږ مياشتې حيض بند وي دا د شپږو مياشتو
موده، د ۵۵ کالو نه مخکې تيره شوې وي دې دواړو قسمونه کې
که د عدت درې مياشتې پوره کولو نه مخکې حيض شروع شي، نو
عدت به دوبلره په حيض سره پوره کوي او که نااميدې د وخت نه
مخکې د عدت ضرورت راشي نو د علاج په ذريعه سره دې حيض
جاري کړې شي او درې حيضه دې پوره کړې شي

او که په هېڅ يو علاج سره حيض نه جاري کيږي نو د ضرورت په
وخت کې دې د امام مالک حبيب د مذهب په قاضي باندې د يو کال
عدت تېرولو فيصله او کړې او که څوک مالکي قاضي نه وي نو د
ضرورت په وخت کې بغير د قاضي نه هم د يو کال د عدت تېرولو
فتوي درکولې شي احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۲۵

نامرد سره خلوت صححه کولو نه روسته عدت او مهر کامل واجبې
که چا د سځې سره نکاح او کړو، او په نښه نې کې یو ځای شول خو
د خاوند نامرد و ځکه جماع او شوه اوس خاوند طلاق ورکړلو، نو
مهر کامل او عدت به واجب وي. احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۳۸

که معندي ته سخته یره وي نو مکان بدلولې شي

که د چا خاوند مړ شو، نو دې سخته به په همدغه کور کې عدت تیرول
پکار دي، خو که دلته د عدت د وجې نه ورته د ځان عزت یا د منل
حظره وي یا د ېواځې او سیدو د وجې نه بیرسري مو په بل سړي
کوري کې عدت تیرولې شي. احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۴۱

د حاملې په دواړې سره حمل پریوتل

که مطلبې حاملې خپل حمل په څه حبله سره ساقط کړو، نو که ددې
حمل بعض اعدامونه ظاهر شوي وي مثلاً لاس، نسې، وغیره مو
عدت به تې پوره شي.

د طلاق ثلاثه نه روسته د خاوند زنا کول

که یو سړي سځې ته درې طلاقه ورکړل او څلور پېڅه مېشتې پیرې
شي خو خاوند او سځه هم هغه شان جماع کوله نو په دې صورت کې
په پېڅه درې طلاقه واقع شول او د خپل خاوند سره بهیر د خلالي نه
نکاح نشي کولې او د خاوند صحبت کول حرام دي.

کتاب الحضر والاباحت جائز او ناجایز خبرونه

د حلال خاور او ۷ غیر دغه مکروه تحریمې دي، نهج د سګې وینه،
مخدود، مثانه، تریحې، د نر د بولو ځای او د مې دې د بولو ځای.

د بڼې د لاس خټې او سینې په ذریعہ سره مني خارجول
 د بڼې په لاس او سینې د غسره سره مني خارجول جایز دي د
 مسکین د ضرورت دپاره سلا گناهت جائز دي، او سلا ضرورت
 مکرره سزېږي دي (احسن الفتاوی جلد ۸ ص ۱۲۴۴)

د علاج دپاره په لاس سره مني خارجول
 که د چا اولاد نه کيږي بیا د علاج دپاره د مني ټپست کيږي او مني
 خارجول بغیر د لاس نه څه صورت نشته نو دی صورت کې لاس
 سره مني خارجولو گناهت نشته، خو چې کله د علاج بله طریقه نه
 وي افتاوی محمودیه جلد ۱۵ ص ۱۲۹۴

د چرگو غول او د غواه مېسو غوښان هرغول
 د چرگو غول او د غواه مېسې وغیره غوښان هرغول جایز دي
 افتاوی رحیمیه جلد ۱۰ ص ۱۳۲۰

د ماشوم په غوږ کې د بڼې اذان
 چې کله ماشوم پیدا شي نو هغه ته به په غوږ کې یو صالح منفي
 سری اذان وکړي دا خبره بهرته ده، خو که بڼې ورته په غوږ کې
 اذان او اقامت اوبلو نو کافي ده دوه مغل د کولو ضرورت بهي
 منته احواله پلا جلد ۱۰ ص ۱۴۸۲

د بڼې که گیره او پرتونه راوځي

که د سڅې گیره او پرتونه راوځي نو خړیلي شي. بلکې د سڅې د گیرې ریښان مات کول مستحب دي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۲۴۲

که د حاملې په خینه کې بچې مړ شي

که د حاملې سڅې په رحم کې بچې مړ شي او د مړ کېدو پوره پټې وي او د سڅې د اسفندل خطر وې نو د بڼې د ځان بچ کولو دپاره ماشوم غوځول او رابېدل جایز دي البته که ماشوم ژوندي وي ب جایز نه وي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۳۸۲

سڅه او خاوند یو بل ته په خپل نوم سره رابلي شي

خاوند سڅې ته په نوم سره او از کولې شي. خو سڅه خپل خاوند ته نوم سره او از شي کولې داد یې ادبی او گستاخۍ د وحی نه مکرره ده احواله بالا جلد ۲ ص ۱۴۱۳

د یوې سڅې سره د بلې په مخامخ جماع کول

که د چا دوه سڅې وي نو د یوې سره د بلې مخامخ جماع کول یې حائې ده. او د بلې سڅې زړه ته تکلیف رسول دي یوې سڅې ته د بلې سره ټول هم گناه ده لهذا د داسې طریقې نه ځان ساتل واجب دي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۲۵۴

چې د کوم خاور سره بدفعلي شوي وي د هغې قرباني

که چا د خاور سره غلط کار او کړو او چا اولمېدو شو د داسې خاور غوسه خوړل مکروه دي لهذا د دې قرباني به هم مکروه وي پخته

خبره داده چې داسې خنځور مالک ذبح کړي او ونښ سر ووي دي
دپاره چې دافعه ختمه شي وگره چې کله ئې خلل وښي سر خبره به
درېه راجاډيري احواله بالا جلد ۳ ص ۱۸۷ .

د ښځې سینه په استعمالول

ښځې دپاره سینه په استعمالول جایز دي

افتاوی محمودیه جلد ۵ ص ۱۳۵۲

په ډبر کې صحبت کول

د ښځې سره په ډبر کې جماع کول بالاتفاق حرام دي او گناه کبیره ده
که چا کړي وي نو په دیني ډبره سره دي توبه اویااسې الله په
داسې کار سره ښځه د نکاح نه به اوڅي

افتاوی رحیمیه جلد ۲ ص ۱۹۲۲

د نامه نه لاندې ویستانو صاف کول دپاره د بودرو استعمال

دنامه نه لاندې ویستانو د سري دپاره په منتره یا بلید سره صاف کول
او د ښځو دپاره اباسل مستحب دي دبودرو او کریمو استعمال هم
جایز دی (الحسن الفتاوی جلد ۸ ص ۷۸ ۱)

د نامه نه لاندې ویستانو نه کومه پورې خړل پکار دي

د نامه نه لاندې ویستانو حد دنامه نه داخله د وړانده تر ویشونو
پورې او د ډبر نه اخوا دبحرا یعنی گیر چاپیره چې تر کومه پورې
مسکزی وي (اپکے مسائل او ان کا حل جلد ۲ ص ۱۵۷)

بڼه مړه شي او په خټه کې ئې ژوندې بچي وي
 بڼه چې کله مړه شي، او په خټه کې ئې ژوندې بچي وي نو د
 اېرېش په ذريعه سره ئې راوبستل جبر دي
 [ساري محموديه جلد ۱۵ ص ۲۸۸]

د خړې بې د علاج دپاره ځکل

که د بېدار او تحرېبه کار واکړه درنه او بېل چې ستا علاج د خړې په
 پيو کې دی د بېه علاوه بېل علاج نشته نو د خړې بې ځکل جبر دي
 (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۴۴)

د خارېد خاص اندام په لاس کې نيول

که ښځې د خارېد خاص اندام په لاس کې اوسو نو څه گناه ده
 البته څه نه جبر هم نه ده (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۳۱)

د خړې بڼې مخ ته کتل

بڼه چې کله مړه شي نو خاوند ئې مخ ته کتې شي، البته بدن نه دي
 لاس ته لگوي (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۲۰)

په بربنډه دعا او درود ويل

په بربنډه درود شريف يا هغه دعا چې منقوله وي ويل خلاف ادب او
 مکروه دي (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۴۵)

د ولادت په وخت کې د بڼې مددکول

د حاملې بڼې مدد کول جائز دي چې کله خړک ماهره بڼه نه وي يا

دالکل پيغته نه وي د محبوري د وحې نه شي خاوند کولای شي
احواله بالا جلد ۸ ص ۱۲۷۰

د ناعه نه لاندې وېستان په بل جا صفا کول

د ناعه نه لاندې وېستان په بل جا صفا کول هلته خاوند دي چې کله
دېره محبوري وي سړی دېره کمرودي وي چې خوک شي ورله صفا
کوي هغه به حتی الوسم د لاس لگولو او کتلو نه احتياط کوي
احواله بالا جلد ۸ ص ۱۲۹۱

د جنابت په حالت کې حلاله کول

د جنابت په حالت کې خاور دسح کول خاوند دي همدغه شان د سخي
ذبيحه هم حلاله ده احسن الفتاوى جلد ۷ ص ۴۰۸ ۱۳۸۳

د زنا د ناستولو دپاره ډاکټري معاینه

چې کله په سخته او سړۍ باندې د زنا نهیت اولکې. نو عدالتې د
معائني دپاره ډاکټر په لگې، او ډاکټر دسړي او سخي بوسو خبر
حصرصا شرمگاه ته په غور سره گوري نو د زنا ناستولو دپاره شرعا
دغه طريقه معتبره نه ده. لهذا دغه شان د شرمگاه معائنه کول حرام
دي ډاکټر دپاره د شرمگاه کتل صرف هغه وخت حلال دي چې کله د
مرگ خطر وي يا ديرياب تکليف او مصاري کې د مستلا کېدو
سخته خطر وي احواله بالا جلد ۸ ص ۱۲۵۵

د ناعه سترگتل

د ډېر ورکونې ماشوم عورت غلظله او حقيقه دواړه گنل حشر دي
نراؤو ۷ کالو پوري صرف عورت حقيقه گنل حشر دي او د اؤو ۷

کې نه د رات عمر والا ماشوم په دې حکم کې د بالغ په حکم کې
دې لېدا د دې عمر په دوسته غلطه او حقه دواړه کتل ناجاير دي
د حررت لفظ په مراد د لمر وړو بولر ځای دې او د حقه په
مراد دې په علاقه سورېدون دي احواله بالا جلد ۸ ص ۱۲۲۲

د شخص ورپړې جوړول شرمه څکه دي

د شخص ورپړې او نه پرې جوړول جنت په دې په حدیث کې په داسې
شعر باندې لیکل راغلي دي
آپکې مسائل اور اړکه حل جلد ۷ ص ۱۲۲

فروج کې د شاله طرفه صحبت کول

که یو سړی د شاله طرفه د خپلې شخص په محکمې شرمگاه کې جماع
اوکړي، بر جانت ده (فتویٰ محمودیه جلد ۱۲ ص ۱۳۱۲)

چې کومه کوټه کې قران وي په هغه کې جماع کول

که قران کریم په المای یا کم کس کې په 'و جت ځای باندې پروت
وی نو ما په دې کوټې کې جماع کول څه گناه نه لري
احواله بالا جلد ۱ ص ۱۱۵

په جومات کې هوا خارجول

په جومات کې هوا خارجول مع دې که چته بسا د هوا خارجول
صورت راځي نو د جومات په دې بهر اوځي، که نه وځي نو د
کراهت کار کوي احواله بالا جلد ۱ ص ۱۴۷۹

د حمل په حالت کې بښې سره جماع کول

د حاملې بښې سره کوروالی کول حائز دی. تر ګومه پورې چې د کوروالی د وجې په نقصان نه کمرې که نقصان کېږي نو بیا کوروالی کول نه دي پکار (حواله بالا جلد ۸ ص ۱۹۷)

د نفیذ او تعین حکم

که چا حبله شرمګاه د بښې حتمې یا بلې څه حصې سره اومړیو او اترالې اوشونو ګناه شته (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۳۱۲)

د بودی بښې سره جماع کول

د بودی بښې سره جماع کول صحیح دي. بې تر ګومه جماع برداشت کولی شي که جماع شي برداشت کولی او نقصان یې کېږي نو بیا جماع صحیح نه ده (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۳۱۸)

د نابلقې بښې سره جماع کول

د حبلې نابلقې بښې سره جماع کول صحیح دي. چې جماع برداشت کولی شي. او که نشي برداشت کولی نو صحیح نه ده (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۳۱۸)

د خاوند او بښې د یو بل شرمګاه ګڼل

خاوند او بښه د تنهائي په حالت کې د یو بل شرمګاه ګڼلې شي. خو نه ګڼل کېږي (حواله بالا جلد ۲ ص ۱۳۴۵)

د ايجنکې په ذريعه سره اولاد حاصلول

که و چا په مې کې جراند مړه شوي وي او بچيان يې نه کېږي نو لکه څرنگه چې خداوند ته په شوق، ملګري، حمل کولې شي، دغه شان مې ته حمل کول بېضا جانر نه دي (احواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۳۲۵)

د حضور صلي الله عليه وسلم فضيلات پاک دي

د سي عليه السلام فضيلات پاک دي د جمهوري علماء د اقول دي (امداد الفتاوى جلد ۱ ص ۱۲۵۰)

په زيا سره د حاملې بېخي سره جماع کول

که يوه ښځه درې د وچې نه حامله شوې وي نو د حمل په حالت کې خاوند ور سره جماع کولې شي او دا مرسوم به همدې خاوند ته محسوب کېږي حرامې ويل وړ نه جانر نه دي

۱ احسن الفتاوى جلد ۸ ص ۱۳۲

د علاج دپاره د بېخي شرمگاه کتل

د صحت ضرورت په وکت کې چې کله ښځه ډاکټر نه ملاوېږي نو بيا ډاکټر د بېخي شرمگاه د علاج دپاره کښلې شي، او لاس هم لګولې شي (احواله بالا جلد ۸ ص ۱۳۲)

د بېخي شرمگاه ښکلول

د بېخي شرمگاه ښکلول يا خټل جانر نه دي لاس لګول وړ نه جانر دي (احواله بالا جلد ۸ ص ۱۴۵)

د خاوند نه علاوه د تل جا مني په رحم کې اچول

د صبا داسې آله ایڅه شوي ده چې په هغې سره د مني په رحم کې د خاوند نه علاوه د تل جا مني چولې شي. چې ددی نه عموماً بڼه حمله کېږي او ماشوم پسې اکیږي دا کار حرام دی خو ښه ده او ماشوم پسې د هغه چا نه ثابتېږي چې د چا مني ده.

الحسني الفتاوی جلد ۸ ص ۲۱۴

د شرمگاه خټل

د مني د شرمگاه ظاهري حصه پاکه ده. خو د بڼې شرمگاه سکولول یا خټل جائز نه دی سخت مکروه او گناه ده. دا د سپر چیلو وښه خاورو سره مشابهت دی. لښه که مني باندې شهوت غالب وي او خاوند نه د جماع وړ کولو کې شرم کوي نو د خاوند مخصوص اندام خله کې و خټي نو دا معذور ده. خو دا عادت جوړول مکروه دي په دې خبره غور او کړنې چې په کومه حوله څوک کله وایي د قرن ملاوت کوي داخوله به په داسې گنده کار کې استعمال څکه زده غواړي الفتاوی رحیمه جلد ۲ ص ۱۲۷۰

د اچکښ په لړۍه سره رحم ته مني رسول

که څوک د مني نیست کول غواړي نو په لاس سره مني خارجول به ښه پکار. لکه د جماع کولو په وخت کې دې عمل اوکړي او مني دې محظوظه کړي (حراله بالا جلد ۲ ص ۱۲۸۰)

د تېل مطلب دادی چې خاوند د خپلې بڼې سره جماع شروع کړي او چې کله نې انزال کېږي نو خپله شرمگاه بهر کړي او مني بهر خارج کړي

عزل جائز دی که نا جائز

عزل کول د ښځې د جارت په پيښه یا چارو کې او د ښځې په جارت سره مکرره دي حضرت عمرو دې فرماني چې رسول الله صلي الله عليه وسلم د عزل نه منع کړیده ا دې سي تفسير بياره عمده ص ۱۸۴

داسې طريقه اخيارول چې حمل قرار او به ښي

داسې صورت اخيارول چې حمل او ښي لکه چې من ص ۱۰ په وينا کې د صحت تولد په نوم سره ددې ډير صورتونه رښتې دي دېنه هم ښي علم اسلام و د حېا به حقيده طريقې سره ژوندې ښخول ويلي دي احوال اسلام ص ۱۸۴ بړوا د مله

په بعضو نورو رواياتو کې د ښي عليه السلام چې د عزل متعلق کوم سکرت يا عدم معاشرت منقول دي هغه د ضرورت په وخت کې دي او هغه هم دغه شې چې هميشه د پاره د نسل د خستو صورت جوړ شي احوال اسلام ص ۱۸۴

په خنارو د جفتې کولو اجرت اخيستل

په خنارو په ماده، شخه، بدي د خپولو اجرت اخيستل حرم دي د حامله کولو اجرت ورکول او اخيستل جائز نه دي، که مجبورانې خوګ ورکړي نو ورکونکي ته گناه نشته

اقتصادی رحيه جلد ۱۰ ص ۴۱۸

د حمل اسقاط جائز دی که نه

تر ټولو ډېرې چې په ښي کې روح او ساه نه وي راعلي، نو داسې حيا، اسقاط کول به قبل پ نه راځي، خو پفير د ضرورت نه دا کار

مکړه دي. او عدد د وچې نه جواز دي او د روح راتلو نه روسته
حمل ساقط کول حرام او لویه گناه ده. او نفس قتلول دي
دامداد الصاوي جلد ۲ ص ۱۲۰۲

که ډاکټر ناجائز حمل ضايع کړو

که د يوې شخصې ناجائز حمل و او ډاکټر دې دپاره دوانې ورکړه چې
حمل ته بقط او ضايع شي که په دې وجه کې په حمل کې روح نه
وي نو گناه نشته. البته که په حمل کې روح وي سر گناه کيږه
ده. په دېکې گناه نشته ځکه چې گناه په قتل حمل کې وي او دا
عمدا قتل دی او په قتل عمد کې قصاص وي خو دلته قصاص هم
نشته. ځکه چې قصاص د ولي حق وي او دلته ولي پخپله د قتل
معدليه کوي ځکه قصاص نشته خو دا ولد الراسي او د راس ولد
الزاسيت د مور نه تابشېږي او د زاسي نه نه تابشېږي او نه زاسي د
قصاص دعوي کولې شي. ځکه چې زاسي ولي نه دی او والده که څه
هم ولي ده، خو هغه په قتل کې پخپله شريکه ده لهدا په دې صورت
کې په ډاکټر باندې توبه او استعمار لازم دی او آينده دپاره د داسې
عمل نه پر هيز کول پکار دي.

د خلورو مياشتو نه روسته حمل ساقط کول

مچيان ژوندي دهن کول يا قتل کول لويه گناه اولري ظلم دی، او
دخلورو مياشتو نه روسته حمل بقط کول په دې حکم کې داخل
دي ځکه چې په خلورمه مياشت کې په حمل کې روح راځي او هغه د
ژوندي انسان په حکم کې وي اوسې مسير پاره هم ص ۱۸۴

د صبط توليد او اسقاط، منصوبه نندې، مسئلې

د صبط توليد او اسقاط د حمل په مجموعې ټوگه سره څلور صورتونه جوړېږي. قطع بېل پېښې داسې صورت اختيارول چې هېڅه دېاره د بچو پېداگندو قوت ځم شي.

دوى د حکم د ادې چې دا طريقه بلاغتاني جراحه ده برابره جمره ده. چې په دې کې څومره هڅه واندې په نظر راځي او برابره ده چې ددې دواړو څومره هم قوي وي.

صع حمل پېښې داسې صورت اختيارول چې قوت توليد باقي وي خو حمل تر اړه نه پېښي.

يو په دې صورت کې لگ تفصيل شته چې بېر د ضرورت نه دا صورت اختيارول مکروه نرېښي دي او د لاندېنو محدودونو د وجې نه جايز دي.

سغه دومره کمزورې وي چې د حمل برداشت نه شي کولې.

سغه د حمل ولس نه لري په داسې ځای کې وي چې هلمه شي د مستقل تمام اړاده نه وي او سفر په ځه داسې دريمه سره وي چې مياشې پکې لگي.

د جنې او ځاوند خپلر کې تعلقات سه مه وي او د جداني اراده شي وي.

د محکمې نه د موجود بچي د صحت څراپيدو پړه وي.

د اعطره زې چې د وخت د مساودنو د وجې نه په ماشوم د اخلاقه او د مور او پلار د شرمه کې سب جوړ شي. که د داسې معجزه دېاره نه حمل نه کړو چې د اسلامي اصولو خلاف وي نو دا عمل بالکل ناجائز دي مثلاً د کثرت اولاد د وجې نه که ورقي د ننگۍ خيال وي يا دا خيال وي که جنې پېدا شوه، نو شرم دې د حمل تر اړه پېلولو نه د

غټو مياشو پر پوره کیدو محکمې په څه ذریعه سره حمل ساتل
کول دوی حکم دادي چې بېلا غدیره یا جاشر او حرام دی البته د
مخې غدیره د وحي ددی گنجائش شته مثلا د حمل د وحي نه د
مخې پی اوجنگي او په نورو ذریعو سره د پومسي بچي د پالني
انظام ناممکن پ مشکل وي یا دبیداره نخه ډاکیره دوی سختی
مغایه او کړي او دا اوانی چې که حمل باقي پاتې شو، نو د سختی د
درب د بل څه اندام د صایع کیدو سببه خطر ده
د څلورو مېشتو نه روسته حمل ساتل کول مطلقا حرام دي د هیڅ
پر غدیره د وحي نه دوی گنجائش نشته

[احسن الفتاوی جلد ۸ ص ۳۶۷]

يو پيغام په نوم د اهل اسلام

نن سبا دورگي کفار د مسلمانانو د ډير بدو کي ابدی نه جنت دي. نو دوی د مسلمانانو د ځنمولو دپاره د ډير سوچ او وکر ته روسته يوه طريقه ايجاد کړه. چې دينه خانداني منصوبه بندي وبل شي. او بعضی يې به د مسلمانان هم په ديکي شامل دي او دوی داجيره کوي چې که بچي ډير شي. سو د رزق په له کړمې حواء پيدا کيږي. ژه وايې چې د رزق دمه داري الله تعالی اخستي ده. الله تعالی خاورو ته رزق ورکوي بچ خاورو کي خانداني منصوبه بندي شته او نه ئې څه تحدرت او دکاښ شته بچي يې پيدا کيږي الله رزق ورکوي نو انسان چې اشرف المخلوقات دي او د رزق گټل ئې مخنيوي دريمې دي. الله تعالی به هغه ته رزق ولې نه ورکوي بهر حال س سبا زمانه کي رايجه منصوبه بندي د کفارو يو شارش دی. که فرانسو په ملکوئو کي خصوصاً په امريکه کي داسې ډيري کارخاني موجودې دي چې هغه داسې دواياني تياروي چې هغي سره حمل فرار نه بيسي محکمې به خلق پريدل که زما مو اوکړه نو چنه به په اولگي خو س سبا د مدکوره خانداني منصوبه بندي او دواپور د وجې په يوه ورځ کې په زرگونو زما گس کېږي او دواياني استعمالسري دي دمه دار به څوک وي. د رزق د وجې نه منصوبه بندي شرعاً قطعا حرام دي او دا خلق سا يره ياره لگاوي چې جهوتاً خاندان بنديگي اسان ده وايې چې جهوتاً خاندان بنديگي ويران کله کله داسې اوشي چې يو سري منصوبه بندي اوکړي دوه بچي شي وي خو بيا هغه سره شي سو بنديگي ئې ډيراته پاتې شي او خوله نغا واره بيولي وي بيا نه بل واده کولې شي او نه ئې بچي پيدا کيږي.

بهر حال دا يوه لويه موضوع ده په دې باندې دا ډير څه لاسکولو
دپاره کافي اوراق درگړدي صرف په احکام کې چېلو مسلمانانو دودونو
نه داوايم چې دادکنارو يو سازش دی ددې نه ځان بچ کړئ او نور
مسلمانان هم ترې بچ کړئ او د چېلو علمائو کره مو به په هر کار کې
راهماني حاصله کړئ چې په ورځ د قيامت بيا د شرمندگۍ سره مخ
نه شئ (ارمترجم)

کفریه کلمات او د هغې احکامات

د قرآن پاک توهين کول کفر دی، که چا د قرآن پاک توهين او کفر
يو مرتد کېږي، او نکاح يې باطله کېږي، او د مرتد جاره کول جایز
نه دي او نه ورسره تعلقات مائل جایز دي
(ابو حنیفه مسائل اور ایک حل ج ۱ ص ۲۴۸)

په دين پورې توقي کول

د دين اسلام د څه خبرې نه توقي جوړول کفر دی او دې سره ايمان
ساقط کېږي داسې سړي ته د چېلو کفریه کلماتو نه توبه ويستل
پکار دي او چېل ايمان نجات يې کول پکار دي نکاح به هم دوباره
کوي که بهير د توبي او نکاح شخصي ته سړي شو نو دا به زما او
مدکاري حسابې (حواله بالا)

په ستو پورې توقي کول کفر دی

د حضور صلي الله عليه وسلم په څه خبر پورې توقي کول شکاره کفر
دي که محکمې مسلمانان و نو د توقي نه روسته مرتد او گمخندو
(حواله بالا ج ۱ ص ۱۵۰)

د لاندې دپاره خان ته غیر مسلم وبل

که چا د خپلې دندې دپاره دا اوبل چې د مسلمان په یم مو داسې
مړی د ایمان نه خارجیدي بک ح دې دوهم ځل اوکړي
احواله بالا جلد ۱ ص ۱۵۱

د حضور صلی الله علیه وسلم لږه شوندي کسانې هم کفر دي
د حضور صلی الله علیه وسلم د ویستلو مبارکو توهن کول نه کفر
دي د تمې په کتابونو کی دا مسئله ذکر ده. چې که چا د حضور
صلی الله علیه وسلم د ویستلو مبارکو دپاره د تصفیر صده
استعمال کړه نو کافر به شي [احواله بالا جلد ۱ ص ۱۵۲]

د شخصي په حالت کې د کفر کلمه وبل

د شخصي په حالت کې د کفر کلمه وبل هم کفر دي توبه کول بکار دي
د ایمان او نکاح تجدید د اوکړي [احواله بالا جلد ۱۲ ص ۲۴۳]

په خلای راشدینو او حضرت عائشه رضي الله عنها باندې تهمت لکول
خلای راشدینو ته کښل کولو والا ته د پیرو علماؤ او شهابو کافر
ویلي دي او خصوصاً په حضرت عائشه رضي الله عنها مادي تهمت
لکول والا بالاتفیک کفر دي ځکه چې په دې کې د قرآن کریم د
ایاتونو په انکار دي [احواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۳۷۳]

دا وبل چې مونږ کافران یو څه حکم لري؟

که یو مونیخ گزاره بل چنه اوبل چې مونیخ او که هغه اوبل چې موږ
خو کافران یو نو په دې کلمه ویلو مړه دا کافر شو توبه او استغفار

دې کړې د داسې او نکاح تجوید دې اوکړې

(حواله بالا جلد ۱۲ ص ۳۷۴)

په جومات کې به متیازې کوم کلمه کفر ده

یې چا د جومات متعلق او بل چې متیازې به بکې ارکرم یې حنری به
بکې ذبح کړم نو دا کنړیه کلمات دې توبه کول او د نکاح او ایسان
مجدد کول پکار دې (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۳۸۲)

زه اسلام به منم

که یو سړي بل ته بصیحت کولو او هغه بل ورته او بل چې زه اسلام
به منم نو دا کفر دې (حواله بالا جلد ۲ ص ۱۳۸۲)

زما حشر دې د هندوانو سره وشي

که چا او بل چې زما حشر دې د هندوانو سره اوشي نو دا د کفر
کلمات دې (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۱۴۳۴)

د الله او رسول نه د برادرې اظهار کفر دې

که دره نفره په جگړه و، او بل چا ورته د قران ایت او یلو چې جگړه
به کوئ په دې کې یو او بل چې مونږ ته ستا ایاتونه الله او رسول نه
دې پکار نو دا د کفر کلمات دې (حواله بالا جلد ۱۲ ص ۴۴۷ ۱
۲) چې کله سړي کافر یا مرتد شي نو دوه ځله به کلمه وائي او
پهله یې منځني سره به نکاح هم دوه ځله کوي

متفرقي مسئلې

د مستحاضې حکم

استحاضه هغه دینه ده، چې په حیض کې د درې ورځو په کچه یا د لسو نه زیاته راځي. او په نفاس کې د څلویستو ورځو نه زیاته وي نو دینه استحاضه وائي، ددې حکم دادي چې په مستحاضه سغه باندې لارم دي چې د حیض او نفاس موده پوره کولو نه روښه غسل او کړي او بیا په دهر مویخ په وخت کې نوي اودس کوي او مویخ تلاوت وغږه به کوي اوتلوی حقانیه جلد ۲ ص ۱۵۶۷

د حیض په ایامو کې استعمال شوي کپري

بعضې ښځې د حیض په ایامو کې استعمال شوي کپري بهر په لارو کوڅو کې غورځوي د غیرت تعاصه داده چې که داسې کپري د دواړه استعمال قائلې نه وي نو په اوږدې او سوزولی شي بهر غورځول شي مناسب نه دي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۵۶۷

د حیات حالت کې په کمپیوټر سره قرآن لیکل

په شریعت مقدسه کې د قرآن کریم احترام اصلاً مقصود دي چې کله د حیات په حالت کې د قرآن تلاوت صحیح نه دي نو همدغه شان دقار د قرآن کریم لیکل هم منع کړي دي نو د ټایپ وائتر او کمپیوټر په دریمه سره قرآن لیکل هم صحیح نه دي البته د بې اودس په حالت کې شي لیکل جائز دي خو شرط دادي چې د قرآن اپانونو نه لاس نه لگي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۵۶۷

په حائضې باندې د دم کولو حکم

د وظاهر او اورادو کولو دپاره طهارت شرط نه دی. لهدا د طهارت نه بغیر جایز دي چې کله د دم کونکې طهارت سره یوځای نه دي نو چې په چادم اچول کسري شو د هغه طهارت په طرفه اولی ضروري نه دي (حواله بالا ۲ ص ۱۵۶۸)

د حیض په حالت کې د قرآن تلاوت کول

د حیض په حالت کې د قرآن تلاوت منع دی البته بطور د قرآن التذویل جایز دي په دې حالت کې د قرآن حافظې ته پکړ دي چې د ژبې خوړولو نه بغیر په درې او دهن کی تلاوت کوي او که څه ترې غیر شي. نو قرآن کریم دې په څه کېږه اونسي او بخوري (پکې مسائل اوران کا حل جلد ۲ ص ۱۱۷)

د حیض په حالت کې په امتحان کې د قرآن د آیاتونو جواب

څنگه اولیکل شي ۱

په خاص ایامو کې په امتحان کې د قرآني آیاتونو د ترجمې او تشریح لیکلو جارت شته. خو د ایت کریمه متن دي نه لیکي بلکه د ایت حواله دی ورکړي او ترجمه دې اولکي (حواله بالا جلد ۲ ص ۱۱۷)

عام بطني او استاذاني د حیض په حالت کې تلاوت څرنگه او کړي
سختو ته د حیض په حالت کې د قرآن کریم تلاوت کول او قرآن نه ترس لگول حشر نه دي برابره خبره ده چې مکمل ایت وی یا څه کم دي البته د قرآن کریم هغه آیاتونه چې د دعا یا اذکارو په توګه ویلې

شي هغه د دعاب د ګو په توګه ويل جانر دي مثلاً د حور اګ په وړه
کې سم اند ويل يا احمد نه ويل ، همدغه شان د قرآن کریم هغه
کلمات چې په عامو خبرو کې راځي هغه ويل هم جايز دي او د قرآن
په دويمو معلمونو ته هم دغه حکم دی ب ټي پاتې شوه دا خبره چې
تدريس حمله په څنګه جاري کوي نو د دې د پياوړد فقه و بوه طریقه
نور دلی ده هغه د ده چې د فراني اياتو يو کلمه جدا جدا وائي مثلاً
الحمد لله رب العالمين دغه شان د قرآن معلمی د پياوړد
قرآن الفاظو هجا، سره ويل جايز دي خو د حیض په حالت کې د قرآن
تلاوت اوریدل منع نه دي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۷۲

د حیض په حالت کې نکاح کول

د حیض په حالت کې نکاح کول صحیح دی خو د حائضه او پښتني پر
ځای کېدل صحیح نه دي د غصتي نه د دې ایامو د حصيدو نه روښه
کسري احوال بالا جلد ۵ ص ۱۲۷

د حیض په حالت کې د اذان جواب

د حیض او ناس په حالت کې د اذان جواب ورکول صحیح نه دي
ابرنی حقه جلد ۲ ص ۱۲۷

د خشې مشکل سره نکاح

د خشې مشکل سره نکاح جائز نه ده احواله بالا جلد ۴ ص ۱۲۲۸

د شندی سختې سره نکاح کول

د شندی چې پچې شي نه کسري، سره نکاح کولو کې بعضی فائده
حاصلېږي ځکه په نکاح کولو کې څه حرج نشته او د نکاح منع

مقصود اولاد دی څکه د شېرې نه علاوه د بلې مسجېح او قابل اولاد
بڼې سره نکاح انفصل دی احواله بالا جلد ۸ ص ۱۳۲۲

د حاملې بڼې سره نکاح

که یوه ښځه حامله وي نو د رجعي سر پیدا کیدو پورې ورسره نکاح
کول جائز نه دي او که د رسا د وجې نه حامله وي نو په دې صورت
کې که څه هم نکاح جایز دي خو جماع جایزه نه ده که نکاح نشي د
راسي نه علاوه د بل چا سره شوي وي او که هم دي راسي سره نکاح
او تر مو سا جماع هم جایزه ده احواله بالا جلد ۲ ص ۱۳۳۰

د گومې بڼې سره نکاح کول غواړي د هغې یو نظر کتل

چې د گومې بڼې سره د نکاح کولو اراده وي هغه یو نظر کتل جائز
دي. برابره خبره ده چې پخپله ئې اوگوري یا په بله ښځه ئې وگوري
د دې نه د رياتو تعلقتو جوړول مخکې د نکاح نه جائز نه دي نه د
خبرو کولو اجازت شته او نه د خلوت او یواځې کیدلو اجازت شته.
د نکاح نه مخکې مېلاوېدل غیر اخلاقي حرکت دي
احواله بالا جلد ۵ ص ۱۳۴

آیا په دانس اکېدېدو سره نکاح ماتیږي

په واده کې په دانس کولو سره نکاح نه ماتیږي البته دا کار حرام دی
نو کول یې نه دي پکار احواله بالا جلد ۵ ص ۱۸۲

دوهم واده د خپلې بڼې د اجازت نه بغیر جائز دي

که دویمې ښځه په دوهم واده باندې راضي نه وي نو بیا هم دوهم

واړه کول چا تر دې البته په دواړو کې پوره پوره انصاف کول پکې
دې افتاوی دارالعلوم دیوبند جلد ۲ ص ۱۵۰

سخو دپاره د اداڼ جواب ورکول

د اداڼ جواب لکه څرنگه سړي ورکوي همدغه شان پښتني شي هم
ورکولې شي بلکه د سخو دا دېسي ذمه داري جوړېږي چې د اداڼ
جواب ورکوي احواله بالا جلد ۳ ص ۱۶۶

د انجکشن په ذریعه سره خاورو حامله کول

په خاورو کې د نسب لحاظ ساتل ضروري نه دی ځکه چې مور په
خاورو کې اصل ده او بچي په حلق او حرمت کې د مور تبع وي په
دې وجه د خاورو د بدل دپاره انجکشن لگول څه بد کار نه دی
احواله بالا جلد ۲ ص ۱۲۹۹

د خاوند د محنت پیدا کولو دپاره د تعویذ استعمال

د خاوند او پښتني د اصلاح دپاره عملیات یا تعویذات استعمالول
شرعاً قسح نه دي څر شرط دادي چې خاوند خپل غلام خوړول
مقصود نه وي بلکې د عدم موافقت نه د بېچ کیدو نیت سره وي د
فتاوی په کتابونو کې چې کومه د عدم جواز فتوی موجوده هغه د غیر
شرعي تعویذاتو ب ټیځراتو د وجي نه ده یا په غلط نیت پاندي
محمول ده احواله بالا جلد ۲ ص ۱۴۰۱

د بلوغت نه دوسته د ختنه کولو په وخت کې په شرمگاه باندې

نظر پړوتل

د بالغ کیدو نه دوسته حبه کولو کې که نظر په شرمگاه پریوځي نو دا نظر جائز دې ځکه چې ختنه د اسلام د شعرونو نه ده او هر مسلمان باندې لازمه ده. احواله بالا جلد ۸ ص ۱۴۶۲

د غسل کولو په وخت کې د اوبو په لوستي کې د اوبو استعمال

قطري پړوتل

که د غسل کولو په وخت کې د اوبو استعمال شوي قطري به لوستي کې پریوځي نو که د اوبو په دې قطرو کې ظاهري نجاست به وي بمسي په دې قطرو سره د ظاهري نجاست ازاله به وي شوي نو په لم قطرو پریوتلو سره اوبه نه بیا پاکه کیږي ځکه چې ددې نه څر ساتل د اسان په طاقت کې نه دي بیا هم ممکنه ده پورې احتیاط کول پکار دي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۵۶۹

د جنسي حوله

د انسان حوله په هر حالت کې پاکه ده برابره خبره ده چې د جناس په حالت کې وي یا نه وي البته که په کوم ایدام باندې ظاهري نجاست وي او حوله یې په کپړه باندې اولگي نو کپړه به پاکه شي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۵۷۰

د استنجا نه عاجزه شوي حکم

چې کوم سړی پخپله د استنجا کولو نه عاجزه وي د بیماری د وجې نه یا یې لاسونه کټ وي او پنځه یا ویښخه یې هم نه وي او پخپله په

هېڅ پړا طرفه په استنن قنډره نه وي نو د داسې سړي د باره استخا معاف ده. البته که صرف په يو لاس عجزه وي نو په بل لاس خرمه چې ممکنه وي استنجا نه کوي

(حواله بالا جلد ۲ ص ۵۹۷)

د جرم د اثبات د باره د تصوير حکم

که يو سړی رڼا کوي او بل څوک شي تصوير اوب سي مو تصوير او ددغه سلسلې موږ يو څيزونه په س صبا وخت کې بالکل نظر انداز کولې شي. او دا ذرايع ترکافي حده پورې د جرم په ثابتولو کې کار ورکوي مو شرط دادي چې نور ذرايع او علامات ددي تائيد کوي ځکه چې س صبا به په مکېکي دور کې په تصوير ورو کې د جعلاري نوي امکار موجود وي د يو سړي په بدن باندې د بل مو لکولې شي وغره ډيري تخري کېږي نو مذکور تصوير که څه هم په کلبي طور سره د جرم ثابتولو د باره کافي نه دی خو دا بالکل بريځودلې هم شي ددي وجې نه که ذرايع ددي په تائيد کې نه وي او قاضي نه په محرم باندې يعين وي نو په دې محرم باندې کم نه کم معزير جاري کولې شي احواله بالا جلد ۵ ص ۱۵۶

د اثبات جرم د باره ريکارډ کافي نه دی

د نيب ريکارډ او موبائل وغيره په ذريعه سره ريکارډ شوي بيان سره د زما قتل وغيره جرم نه ثابتېږي ځکه چې شرعا د گواهانو د قاضي په محامخ عدالت کې گواهي ورکول ضروري دي او د محي نه دا احبار حاصل نه دي چې صرف د ريکارډ په بنسټ سره څه مسئله او کړي ځکه چې د يو سړي اواز د بل مشابه کيدلای شي

(حواله بالا جلد ۵ ص ۱۵۶)

د خلالي په نکاح کې د ساني دپړ استعمال

د خلالي په نکاح کې که څوک د جماع وخت ساني استعمال کړي نو که د ساني سره دې محلل ته لدت محسوس شي نو حلاله کړي او که محسوس نه شي نو نه کسې. ځکه چې په حلاله کې د سري د ذکر داسې داخلېدل ضروري دي چې درلود ته لدت او خوند محسوس شي. انزال ضروري نه دي (حواله بالا جلد ۴ ص ۱۲۵۲)

د خلالي په وخت انزال ضروري نه دی

په شرعي حلاله کې ایلاج د حشمې داخلول ضروري دي او دغه هم داسې چې ذکر ولاړ وي دې دپاره چې محلل ته څه لدت او خوند محسوس شي. البته انزال کول ضروري نه دي.
(حواله بالا جلد ۴ ص ۱۲۴۳)

په نابالغ باندې د خلالي شرعي حکم

د خلالي دپاره د محلل حلاله کونکي، بالغ کیدل ضروري نه دي. صرف په جماع باندې قادره کیدل یې ضروري دي نو که نابالغ مراقق یعنی قریب الطریق وي و جماع کولې شي نو حلاله نسي صحیح ده (حواله بالا جلد ۴ ص ۱۵۵۴)

په دېر کې جماع کولو سره حلاله

د شرعي خلالي دپاره ضروري ده چې په مخکې طرف کې جماع اوشي. په روسته طرف کې به کاري کول د خلالي دپاره کافي نه دي او هس هم دا عمل گناه کبیره ده (حواله بالا جلد ۴ ص ۱۵۵۴)

د نسب ټيوب پي تي شرعي حيثيت

پي صبا د يو خاص استحکامن په ذريعه سره د ښځې رحم ته مې رسولې شي دې سره بيا بهې پيدا کېږي د پته ټيسټ ټيوب پي تي وايي، يا تلفيح صناعي ورته وائي، دا په ډيره معاسدو باندې د مشتمل کيدو فعاليت او پي ټيبي دريغه جوړيدو د وحې په احيان د علماؤ سره جائز نه ده، بيا هم که د چا اولاد به پيدا کېږي او په ښځه او حارم کې د اولاد صلاحيت موجود وي خو حارم د خه وحې به چله مني د ښځې رحم ته شي رسولې يا د ښځې به رحم کې د امساګ او استقرار صلاحيت نه کيدلو د وجې نه د بهې پيدا کيدل ممکن نه وي نو په دې صورت کې دا عمل کوره مطهره بېل کسي جائز کېږي خو شرط دادي چې مني د ښځې د جيل خاړه وي د دواړو په رضامندي سره وي او د دواړو معامح دا کار کېږي او ماهر مسلمان ډاکټر د طريقه تجويز کړي.

[حواله بالا جلد ۴ ص ۵۵۸]

د خاوند د توليد ماده د بلې ښځې رحم کې لويدل

د توليد په يوې طريقه کې داسې کېږي چې د خاوند او ښځې مني ملاؤ کړل شي، او د ټيوب په ذريعه سره د بلې ښځې په رحم کې کېښودل شي، او دا معيوط مې د همې په رحم کې غځيږي نو دې چې ماشوم شي، نو په دېکې د نسب ثبوت مسئله راځي چې نسبت به د چا نه ثابتېږي نو د نسب د ثبوت دپاره ابتدائي وخت کې د خاوند او ښځې د نظير اخلاط کامي دې نو چونکې په مذکوره صورت کې د خاوند او ښځې د نظير په ابتدائي وخت کې اخلاط

ښه او ددې نه بيا يوه غلطه پيدا شي او بيا د احسې په وجه کې واخلې شي. نو د نسب د ثبوت د پلارو تر اختلافه پورې زمانه کافي ده. بقيه د اجنبیه بڼې په سر له د مرسته پس وړکړي، ددې مانوم حقيقي مور او پلار هم هغه دي چې د جابطه وي

[حواله بالا جلد ۴ ص ۱۵۵]

هوا خار خولو ناندې صرف اودس دی استعفاء ښه

ی د چا نه هوا خارچه شي. نو صرف اودس کړل کافي دي دوهو او غېو پولو کولو نه بشپړ استعفاء کول بدعت دي

[اپکې مسائل جلد ۲ ص ۱۷۳]

ښځه به د سر په گټه شوو وېستانو څه کوي

چې کله ښځه په سر کې پوښتنه منگر، کوي نو په پښتو څه وېستان پاسي کېږي دا غورځول نه دي پکار. ځکه چې د ښځو وېستان په ستر کې داخل دي دا وېستان چرته دفن کړل پکار دي

[حواله بالا جلد ۲ ص ۱۷۴]

په نوکونو پالش لکول د کمارو تعلیه دي

چې کومې ښځې په نوکانو پالش لکوي نو د همدې په نوکانو باندې د پالش نه پتري جوړېږي او اوبه ور سره لاندې نه رسېږي نو تر کومه پورې چې دا صفا نشي. نو اودس او غسل یې نه کېږي

[حواله بالا جلد ۲ ص ۱۷۴]

د باباګې په حالت د فراسي اياتونو والا د تعويذ استعمال

چې په کوم کاغذ ایت لیکلې وي هغه د باباګې په حالت کې مسخ کول جائز نه دي خو که په کپړه وغیره کې دښه وي نو بیا یې مسخ کول جائز دي ددې په معلومه شوه چې د باباګې په حالت کې د تعويذ استعمال جائز دی چې کله په کپړه وغیره کې دښه وي

احواله بالا جلد ۲ ص ۱۷۸

په بیت الحلا کې کلمه په ژبه ویل

په تشاب او بیت الحلا کې دعا په ژبه سره ویل جائز نه دي

احواله بالا جلد ۲ ص ۱۸۰

د داسې لاکې سره بیت الحلا ته داخلیدل په کوم ناندې چې د

الله نوم لیکلې وي

س حاکم خواسان په عماره کې قسم رسخړوبه اچوي په بعضې باندې د الله نوم یا بل څه معنی کلمه وي نو د داسې رسخړوبه سره بیت الحلا ته داخلیدل به دي پکار بلکې او باطل یې پکار دي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۸۰

د سېي توکاتو نېجس دي

د سېي توکاتو نېجس دي ددې وجه چې نه چې کوم ځای د سېي توکاتو اولګې هغه صاب کول پکار دي احواله بالا جلد ۲ ص ۱۸۰

د نجسې وازګې صابین

د باباګې وازګې استعمال جائز دی البته د داسې صابون استعمال

چې د دې کوم کې چې بیا که راځي ملا و شوي دي چې د
مېرمن جوړېدلې نه ورسنه شي مهرباني

د بیوتې پالنې شرعي حیثیت

سخونه د زینت او سگار کولو اجازت نشته خو شرمه دای چې به
درد کې دسه وي په موجوده دور کې چې کومه بیوتې پالنه
په دې ډېر قیاحتوسه دي چې ددې د وجې دا حرامه ده، هغه
قبحتون مختصراً دای

۱) بعضې بیوتې کې دا کار مری کوي چې خلعتا بی حیاتي ده
۲) داسې بڼې په بازارونو کې د خپل رنځ مېش کوي او دهم
بي حیاتي ده

۳) د بیوتې پالنه کولو نه روسته په خلک او جس کې فرق کول
منکړي دي حالانکې د سر د د خنځو سره او د بڼو د سره
مشابېت موجب لعنت دي

۴) اعمام تحریمه داده چې د داسې کاروبار کوونکو خلکو د دین او ایمان
سره هیڅ واسطه نه وي ددې وجې نه دا ظاهري ریښت او سگار د
پالنې بیگار او فساد ذریعه هم ده احواله بالا جلد ۷ ص ۱۱۲۷

د خنځو دپاره ویستان کټ کول

د خنځو دپاره د سر ویستان کټ کول جائز نه دي
احواله بالا جلد ۷ ص ۱۱۲۹

د چپکو غټ نوکان پرېځودل

د نوکانو متعلق شرعي حکم دای چې که هر هفتنه نه وي مو په

پېښلسمه ورځ دې نوکان کټه کوي که څلوېښت ورځې تېرې شوې
لوړيگان چا کټ نه کړل، نو گناه ده هم دغه حکم د هغو د پېښېدو
کوم چې صاب کړلې شي. په دې حکم کې ښځه او سړي دواړه برابر
دي احواله بالا جلد ۷ ص ۱۲۵

ایا د ځوان سړي خټه کول جائز دي

خټه کول د صحیح قول مطابق سنت او د اسلام ښه ده که د اندېر
په ورکوالي کې ونکړه نو د والدین ترسره ل د ملاعت لائق دي خو
په خپله به دې سړي باندې څه گناه نشته. د ځوان کیدلو به روسته که
پر دانت لوی موکول یې پکار دي، او که پر دانت ته لري مو جبر
دی، او مس صبا خو سرچرې او ډاکټري دومره برقي کړېده چې د
حتي د به پر دانت کیدو سوال نه پيدا کېږي باقي د خټه نه کولو
پار حود هم داسې مسلمان دي چې کله د الله او رسول احکامات په
دره سره مني احواله بالا جلد ۷ ص ۱۲۹

په ښځې ډاکټري باندې خټه کول

په ښځه ډاکټره باندې خټه کول شرعاً څه گناه نه ده خو چې که
مشوم وي یا عتې سړي خټه کول د ښځې د پاره جایزه نه دي
احواله بالا جلد ۸ ص ۱۵۱

د برقي د کپرې رنگ

ښځه د برقي د پاره هر قسم کپره استعمالولې شي اصل څیز د بدن
پټول دي احواله بالا جلد ۸ ص ۱۵۵

په اېرېشن سره د ولادت نه روسته د بداس حکم

کله کله د څه سختې محسوري د وحس په پدې اېرېشن سره ماشوم پېدا کېږي نو په دې صورت کې د بداس حکم دادي چې د اېرېشن په روسته چې کوم دینه د رحم نه جاري شي هغه په بداس شمارل کېږي او که صرف د اېرېشن د زخم په وینه وحس او د رحم نه د وحس بویا دا بداس نه دي مویخ و غیره نه مافظ کړي

اخیر الفتاری جلد ۲ ص ۱۴۲

د سړي دپاره دنداس استعمالول

سړي دپاره د زینت دارادي نه معیر صرف د صفاتي دپاره دنداس استعمالول جائز دي (احسن الفتاری جلد ۸ ص ۲۸)

مصنوعي وېستان لگول

بعضي ښځې مصنوعي وېستان د جېلو وېستانو سره لگوي. که دا وېستان د اسان وي نو د دې لگول گناه کېږي، په حدیث کې په دې باندې، لعنت را علي دی. که د بل څه څارو وي نو جائز دي (احسن الفتاری جلد ۲ ص ۱۷۵)

د ښځې جېلۍ پېي استعمالول

که یوه جېلۍ بغیر د بېجې د پېدا کېدو نه پېي شروع کړي نو څکل پېي حلال دي (حراله بالا جلد ۲ ص ۱۱۲۴)

په یوه بستره باندې د دوو نفرو اوده کېدل

د لمر کالو او د لمر نه د زیات عمر والا کسانو په یوه بستره اوده

کيدل جائز نه دي برابر، خبره ده چې دواړه سرې وي يا دواړه سځې يا يوه سځه وي او بل سرې او برابر، خبره ده چې يو مغريو طرف او بل بل طرف ته وي چې کله به مينځ کې د څه کېږي رکاوټ نه وي که څه د کېږي وغيره رکاوټ وي نو بيا مکروه نرېهي دي البته هېک د خپل پلار سره اوجېنې د خپلې مور سره آوده کيدې شي
احواله بالا جلد ۷ ص ۱۷۶

په غسل خانه کې متبازې کول

په غسل خانه کې متبازې کول جائز دي چې کله فرش پوڅ وي او په متبازو اوبه واچولې شي چې اوبه پري خوېج کيدل بهتر دي ددې په وسوسې پيدا کيدلو پرته ده احواله بالا جلد ۸ ص ۱۸۲

د انجکشن په ذريعه پي ايستل

د غراگرو اوميو والا اکثر غواگانو او ميشو ته يو انجکشن لگوي چې په هغې سره غوا مېبه پوره پي غولايځي ته راگوروي او بيا په اساسي سره ايستلې شي. دا طريقه جائزه ده ځکه چې الله تعالی خاور د انسان د هاندې دياره پيدا کړي دي نو د دوی نه واندې اجل جائز دي چې کله دوی ته څه تکليف نه وي
احواله بالا جلد ۸ ص ۲۲۳

د مور او پلار د گناهونو د معاف کولو طريقه

چې د چا مور او پلار د گناهونو ژوند تېر کړی وي او دا هم پته نشته چې توبه لوستنې کړي دي که نه، نر د والدينو د وفات نه روسته په اولاد باندې د دوی لاندېسي حقوق دي

۱۱۱) دعوی دیاره دعا او اسمعار کوي، ۱۲۱) امور وېلار د چاسره شه
 رنده کړي وي نو هغه پوره کولو ته محکمي ومان شوي وي هغه
 رنده پوره کول، ۱۲۱) د لږ لږ خپلوانو سره صله رحمې او د تعلق
 والو خلقو سره ښه سلوک کول دغه شرف نېدنه بغير د بدې
 اومالي عادت اېصال ثواب کول. په دې خبرو سره به د دعوی
 پياوړنه ان شاء الله محاب کيږي او په عذاب کې به يې سپکوالي
 راځي احواله بالا جلد ۹ ص ۱۲۸

د ډېرو خاوندانو بڼه به قیامت کې چاته مېلاوېږي

چې کله یوې ښځې د ډېرو خاوندانو سره نکاح کړي وي یعنې د یو د
 وفات نه روسته د بل سره او د بل د وفات نه روسته د بل سره. نو په
 بعض روایاتو کې راځي چې په جنت کې به دا بڼه اخري خاوند ته
 مېلاوېږي او د بعض روایاتو نه معلومېږي چې ښځې ته به اختیار
 ورکولې شي چې د کوم سره یې ډیر موافقت وي هغه به اختیار کړي
 او بعض حضراتو دافصله کړې ده چې که ټول خاوندان په
 سراخلاقو کې برابر وي نو اخري ته به مېلاوېږي وګرځه انصار به
 ورکولې شي احواله بالا جلد ۹ ص ۱۴۲

باکرات، چې واده ئې نه وي کړې، او مطلقات به چاته

مېلاوېږي؟

باکراتو او مطلقاتو ښځو ته به په جنت کې اختیار ورکولې شي؛
 چې څوک ئې خوښ وي که څوک یې هم خوښ نه وي نو الله تعالی به
 ورته مدد کړ خوږ پیدا کړي احواله بالا جلد ۹ ص ۱۴۴

د لېوسي د طلاقو حکم

که لېوسي خپلې ښځې ته طلاق ورکړلو مو نه رافع کېږي ځکه چې د طلاقو د واقع کېدلو د باره د خاوند عاقل او بالغ کېدل شرط دی او محوون چورکې د عقل د نعمت نه محرومه دي ځکه چې د طلاق اعتبار شته [اصاري حلاسه جلد ۸ ص ۱۴۴]

د لېوسي ته د جدا کېدو طريقه

د لېوسي طلاق به واقع کېږي ددی نه د ښځې د جدانې صورت دادي چې لېوسي که مطبق وي يعني د کال اکثره وخت په لیونتوب کې تېروي ایا ته بالکل ورته به کېږي یا ډیره لږه کېږي او بیا لېوسي کېږي چې د هغه نه د سحت نقصان پرا وي یا د گرازي څه صورت به وي سو د رحمت حاکم به د ښځې نکاح فوراً فسخ کړي او که لیونتوب مطبق به وي مو خاوند ته به یو کال مهلت د علاج دپرا ورکړي په کال کې که صحیح شو مو صحیح ده ورنه تفریق به کولې شي، ما که جماع یا طوت صحیحه شوي وي نو د عدت تیرولو نه روښنه به داسخه بکه نکاح کوي [اصاري محمودیه جلد ۲ ص ۱۹۶] که چرته مسلمان حاکم یا اختیاره به وه یا د شریعت موافق فاصله به کړي سو د یو څو مقرر او دیندارو خلقو ډله واکار کولې شي خو شرط دادي چې په ډله کې پر داسې عالم موجود وي چې په معاملانو خبر وي د عرب نه خبر وي او په علم کې پوځ وي [حواله بالاح ۲ ص ۱۴۲]

د طلاق په نیت سره چا ښځې ته اویل نه شي پرېځو دي که خاوند ښځې ته د طلاق په نیت سره اریل چې ته مې پرېځو دي نو

په دې سره يو طلاق باندې واقع شو درباره به مګر کوي
ادار العلوم دېوسد جلد ۹ ص ۱۳۷۲

نه په ماباندې حرامه شي؟

دېلې ښکاري چې نه داوېل چې نه په ماباندې حرامه شي، طلاق ګڼل شي
په دې سره د طلاق واقع کېدل په بيت موقوف دي که خارج د
دې طلاقو بيت او ګرو شو دې به واقع کړي او که د دې موقوفه به
وي صرف دا اراده يې وي چې ښځې ته طلاق ورکوم نو ماباندې طلاق
ساتن واقع کېږي او که دېر کړنه يې دا بېعت استعمال کړو، ار د
طلاقو بيت وي نو يو طلاق باندې به واقع شي دوسم او دېسم به لغوه
وي (معارف جلد ۴ ص ۴۷۸)

د غلې پيسې په ښه مالک ته واپس کول

که چا د غلې په دوېس پتې کړې وي اوس که دا پيسې په څه طريقه
سره مالک ته اورسوي نو د مواخذې نه به بري وي مالک ته د وېلو
ضرورت نشته (ادار العلوم دېوسد جلد ۱۲ ص ۱۲۰۷)

چې کومه ښځه د زنا نه حامله وي د غلې عدت

د زنا د وجې نه د حاملې ښځې د پاره څلور مېشتې، خو غاړه
دې د جماع کولو د پاره د يو حيض تېرېدو انتظار او کړي چې چرته
حامله نه وي که حامله وي نو د بچي پيدا کېدو پورې ور سره جماع
کول جائز نه دي (احواله ساله جلد ۴ ص ۱۵۴۶)

په عدت کې په واده يا عړي کې شريکېدل

د معدي دپاره معير د ضرورت نه د عدت د مکان نه وتل او په
خوشحالی يا غم کې شريکېدل صحيح نه دي

[دارالعلوم ديوبند جلد ۱۰ ص ۱۲۰۹]

د معدي د علاج دپاره وتل

که ډاکټر کوربه به راځي نو د سختې سماری د وهي نه معنده د
کوربه بهر وتلی شي

په عدت کې به مياشتنې شمار کېږي که ورځې

که د سختې خاوند د اسلامي مياشتنې په رومي تاريخ سر شوی وي
نو عدت به په مياشتو سره شمار کېږي ورنه ۱۲۰ ورځې به شمېر
کېږي [احسن الفتاوى جلد ۵ ص ۱۴۴۸]

د نابالغ د خنځور سره بدکاری کول

که د لسو يا يولسو کالو يا لږه ماشوم د منسې وغږه سره بدکاري
اوکړه، نو والد يېو ماته چې څوک مشروي هغه ته به اوبل شي. چې
د اداات نېوډلو دپاره ورنه څه سرا وږکړه خو په لرگي نه شي به وهي.
بلکې په لاس يا خپلې سره به سرا وړکوي او په مارک ځای لکه به
مېچ به يې به وهي او ډير زيات به شي هم به وهي. او خنځور د سورډلو
چې گوم حکم دی هغه د بالغ سره حد دی

[امداد الاحکام جلد ۴ ص ۱۱۲۵]

د بېلې سره په داسې حالت کې جماع کول چې ماشوم نې په سټکل اوده وي

چې کله څخه او ځانوند په پوره ستره اوکت کې اوده وي او ورسره داسې ناسالنه پوره ماشوم اوده وي چې د اوده کيدلو نه روسته ورته څه خبر نه وي نو په داسې ځای کې جماع کول جائز دی. او که په څو ږيدوسره بيداره کيږي نو بيا په داسې ځای کې جماع کول جائز نه دي چې که ماشوم په دې پوهيږي احواله بيا جلد ۴ ص ۱۴۰۴

د علاج دپاره د بېلې سر څړلو

که د بېلې په سر کې بيماري وي او ډاکټروانې چې ددې علاج به د سر څړلو نه روسته کيږي نو په داسې صورت کې که بغير د څړلو نه علاج مفيد نه وي نو مجبورا د سر په څړلو اجازت شته

د متيارو دا فلتر کولو حکم

که د يو شي حقيقت بدل شي نو احکامات نې بدليري او که صرف اجزائې په څه وجه جدا جدا کړلې شي نو په دې سره احکام به بدلېږي مثلاً غټ بول چې اوسزېکې او ابره ترې جوړه شي . نو حرمت او ناپاکي نې ختمېږي. که په څه طريقې سره ددې بعض اجزاء اېستل شي . چې پوښې حتم شي نو ددې باوجود نې ناپاکي نه ختمېږي. د متيارو د فلتر کولو سره متياري د خپل حقيقت نه نه اوځي بلکه د متيازو نه يوداره اجر . اوباستل شي ځکه په دا ناپاکه وي د دې د اودس او غسل دپاره استعمالول جائز نه دي او که د بدن څه حصې ته اولگي نو ناپاکه کيږي اجدید فقهي مسائل ص ۱۵۲

د سېي د ژبې مرهم

غالباً په بعض امراضو کې د سېي د ژبې مرهم استعمالیږي نو دا مرهم بیاک دی. د سحت ضرورت او د متبادل صورت د عدم موجودګۍ نه بهیر د دې استعمال صحیح نه دی. چې په کوم ځای دامرهم اولګي هغه نا، ۱۹ کپړي اجديد فقهي مسائل ص ۵۶.

د جنسي خواهشاتو د تکميل دپاره د مصنوعي اندامونو استعمال

د مصنوعي اندامونو يا د مصنوعي بڅې او سړي نه فائده اخیستلو کې د فطرت د قانون مخالفت خپلې انتها ته رسیږي ځکه چې کوم سړي لواطت یا جلق لاس به کار اخیستل، کوي هغه اندام د جيلو جربانو د وچې نه داسې کوي خو چې کوم کم بخت خاصي دهم دی مقصد دپاره د داسې اندامونو يا مصنوعي اسبابو استعمال کوي هغه گویا ددې کار د بې بیا کولو په ارادې سره دا څېړونه اخلې. او دا غیر فطري طریقه ده خپل ژوند دپاره مستقل ملګري جوړوي بیا ددې په ناجائز کېدو کې څه شېبه ده؟ افسوس چې اسباب به هغه مقام ته رسیدلي دي چې هلته ځاور هم نه دي رسیدلي اجديد فقهي مسائل ص ۱۷۲

د جماع په وخت د نرود لوپ استعمال

په موجوده زمانه کې د بچو په تعداد کې کمي دپاره یو مخصوص قسم ږیر استعمالیږي په دې ږیرونو کې یو څو هغه ږیر وي چې سړي ښې خپل مخصوص ندم ته اغوندي دپته نرود وائي. دوهم قسم هغه ږیر دی چې ښځه ښې د خپل رحم په خوله اچوي دې دپاره چې

منی دهنه داخله نه شي ديته لوب وائي نو د نرود اړد لوب استعمال
مکړه دي پالخصوص همه وخت چې کله دا صرب د معاشي تنگی
په احساس ميني وي البته که د څه عدد زوجې نه وي نو اجازت
نه، مثلاً يو ماشوم موجود وي د پسر څکلو والا اړد حمل سره د
پير د وچيدلو پره وي يا د حمل کيدو په صورت کې د ښځې
صحت نه سخته خطر وې سرې نه پکار دي چې د نرود استعمالولو
په وخت کې د ښځې نه اجازت واخلې ځکه چې د نرود سره ښځې ته
دومره لذت نه حاصلېږي لکه د نرود نه علاوه

اجديد فقهي مسائل صفحه ۱۱۲۴

د نرود په صورت کې د غسل وجوب

د نرود سره د جماع کولو په وخت کې غسل واجب کېږي

اجديد فقهي مسائل ج ۵ ص ۱۵۰

د حايضي او نفاس والا ښځې هرې ته غسل ورکول

چې کومه شخصه د حيض يا نفاس په حالت کې وي د هغې هرې ته

غسل ورکول مکړه او منع دي ابهني رپورص ۱۱۶۲

د ایدز متعلق مسئلې

ایدز یو مرض دی چې د انسان د بدن دفاعي نظام تباہ کوي عام طور سره د مرض د جنسي غلط کارو د وجې په پیداکېږي که څوک د ایدز مریض وي او خپل مرض نهې ظاهر کړې نه وي او د یوې سځې سره نهې نکاح او کړه یو په دې صورت کې بسځې ته د نکاح د مسع کولو حق حاصل دي . همدغه شان د نکاح نه وروسته که چاته دا مرض لاحق شو . او خطرناک حذته ورسیږي نو د نکاح د مسع کول حق حاصل دي

د ایدز بيماره ښځه که حامله شي . او د مستند ډاکټر د رائي مطابق غالب گمان داوي چې ماشوم به هم په دې مرض کې مبتلا کېږي نو په داسې صورت کې په حمل کې د روح راتلو نه مخکې د حمل اسقاط جایز دي چې هغه مدت فقهاؤ ۱۶۰ ورځې نږدې دي د ایدز مریض که دې مرض په پوره گرفت کې اخیستی وي او د ژوند د معاملاتو د ادا کولو ته معذوره وي نو داسې سړي به د مرض الموت مریض حسابیږي

د ایدز د مریض دا اخلاقي ذمه داري جوړسوي چې خپل د کوروالو او متعلقین خبر کړي او پخپله هم احتیاطي طریقې اختیار کړي د ایدز مریض که خپل مرض پټېدلو باندې د ډاکټر په اصرار کوي او د ډاکټر په رائي کې د دې مرض پټولو کې د دغه مریض کوروالو او متعلقینو ته د دې د ضرر لاحق کېدلو قوي پوره وي نو د ډاکټر ذمه داري ده چې د صحت محکمې او متعلقه حصراتو ته اطلاع ورکړي د ایدز او په شورو متعدي امل ته مسئول کېدونکو ، امراضو کې د

مبتلا مریختانو د کوروالاؤ او متعلقینو دمه داري جوړېږي چې دا مریضان یواځې نه پریځي په طبي لحاظ سره د دوی پوره جلا ساسي او دوی د علاج معالجه او په سوړو تدابیرو کې پوره پوره تعاون وکړي.

په ایلز کې مبتلا ماشومان د تعلیم نه محرومه کول نه دي پکار. ضروري احتیاطي تدابیرو سره د تعلیم بندوبست کول پکار دي. د ایلز د مریض د خپل مرض نه واقف کیدو نه روسته چا صحت مدد انسان نه ددي مرض منتقل کول حرام دي او گناه کیږي ده. داسې سړي په معاشرې باندې د بدو اثراتو غورځولو د وجې نه د سزا مستحق دي.

دغه فیصله په مسلم بونیورسټي علي گره کې په اتم فقهي سمینار کې اوشوه چې په دې باندې د پوره هدومستان د معتقدو دیني مراکزو او مالکواراهماني ګوښکي علماؤ قضاؤ او د جدیدو علومو ماهرینو درې ورځې شور او فکر او کړو او دا فیصله یې اکره چې کومه پرېته ذکر شو، اتم فقهي مسائله صفحه ۱۸۷

د هغې بڼې سره نکاح چې اندامونه یې مېلاؤ وي یوځه وي
که یوه ښځه پیدائشي طور سره داسې وي چې ټول اندامونه یې پیوسته وي او په اپریشن سره ددې اندامونه د یو بل نه جدا کول ممکن نه وي نو سوان دادي چې ددې ښځې وجود د دوؤ ښځو مجموعه ده سو ددې نکاح په څنگه کولې شي په دې کې درې صورتونه ممکن دي

دواړه د یو سړي په نکاح کې ورکړې شي په ډیګې قباحه دي چې یو سړي په نکاح کې د دواړه جمع شي او قرآن کریم ددې نه

صراحتاً صانعیت کړې دي

دوهم صورت دادي چې دواړه د جدا جدا سره په نکاح کې ورکړي شي ددې صاحت د رومي صورت نه هم ډیر دې ځکه چې کله دوه ښځې یو ځای وي یو د چېلې ښځې ته علاوه د بلې ښځې سره د رڼا امکانات پیدا کېږي

دریم صورت دادي چې ددې بلکل نکاح اوتنس مولان اشرف علي تهاوي دې صورت ته ترجیح ورکړې ده او بعض اهل علمو رومي صورت اختیار کړې دي (جدید فقهي مسائل ص ۱۱۵۲)

د جنس د تبدیلی نه روښانه احکامات

د جنس تبدیلی د ښځې نه سړی جوړیدل او د سړي نه د ښځې جوړیدل حرام او موجب لعنت دي خو که چا داسې اوکړل او د هغه جنس تبدیل شو او واقعي د ښځې نه سړی جوړ شو، نو دسره احکامات به په دې مائدې جاري کېږي او که د سړي نه ښځه جوړه شوه نو د ښځو احکامات به پرې جاري کېږي

(آپکې مسائل جلد ۸ ص ۱۴۰۴)

د شهوت کمونکې دوايانې

که چاته په گناه کې دمثلا گیدو یقین یا الخالب گمان وي نو ورځه نیول ورته پکار دي په دې سره به شهوت کې کمی راشي، خو که څوک داسې شي کولې او شهوت پکې ډیر وي چې د ژبايره وي نو په دې صورت کې د جماع خواهش عارضې طور سره ختمولو یا کمولو دپاره د دوائی استعمالولو اجازت شته (علاج او معالجه کیمې شرعي احکام ص ۱۱۴۲)

په فرج کې ګوته داخلول

که یو سړی خپل خواهرات د ذکر نه علاوه په بل شي سره پوره کړي مثلاً په فرج کې ئې ګوته وهي سر معنی محمود الحسن سب لکلي چې فرج د ګوتو د داخلولو او لوبیدلو ځای نه دی او ګوته د جماع آله نه ده. که دا سړی عین مامرد وي جماع ئې کولې. د خپلې ښځې حق ئې ادا کولې نو طلاق دی ورکړي دي دبارې چې هغه څن ته بل انتظام او کړي اتناری محمود په جلد ۹ ص ۱۲۳

په بیت الخلا کې خبرې کول

په بیت الخلا کې د قضاء حاجت د حالت نه علاوه هم خبرې کول صحیح نه دي مثلاً څوک په بیت الخلا کې اودس کوي یا تسمیه او نورې دعاګانې په نه وايي دغه شان بغیر د ضرورت نه توخي کول هم مکروه دي اتناری عثمانی جلد ۱ ص ۱۳۱۲

د طهر متعلق یو څو بنیادي خبرې

د طهر حقیقت د طهر معنی په لغت کې پاکي ده او د شریعت په اصطلاح کې د حیض او نفاس په مقابل کې پاکي ته طهر وائي . یعنې چې کله په یوه ښځه د حیض او نفاس حالت نه وي نو د پاکي مودې ته په شریعت کې طهر وائي
د طهر موده: د طهر کم ته ګڼه موده پینځلس ورځې او پینځلس شپې (۳۲۰ ګڼې) دي او د زیاتې مودې څه حد نشته ددې وجه به که چرته د پینځلسو ورځو شپو نه زیاته څومره موده د حیض او نفاس ویندراښي هغه پوره موده په په طهر پاکي کې شمار کېږي

د طهر قسمونه

د طهر سادي تر ګڼه سره دوه قسمونه دي: طهر صحيح، طهر فاسد.
بيا د طهر فاسد دوه قسمونه دي: طهر تام، طهر ناقص.

طهر صحيح د حيض د دوه وینو يا د حيض او نفاس د وینو په مینځ کې که د پاکې موده پېښه وړځي او شپې يا ددې نه زیاته وه او د پاکې په درې ورځو په شروع مینځ او آخر کې د استحاضې وینه نه وه نو د پاکې داسې مودې ته طهر صحيح وایي.

ه طهر صحيح مثال یوې ښځې ته څلور ورځې وینه راغله بیا شپاړس ورځې ورته هېڅ وینه راغله بیا څلور ورځې وینه راغله نو د شروع او آخر څلور څلور ورځې په د حیض شمارل کېږي او په مینځ کې شپاړس ورځې به د طهر صحيح شمارل کېږي.

د طهر صحيح حکم دادي چې ددې طهر د وجې نه دواړه وینې جدا جدا شمارل کېږي او دا ښځه به د طهر په اعتبار سره معتاده د عبادت والا وي.

طهر فاسد اقام، د حیض د دوه وینو يا د حيض او نفاس د وینو په مینځ کې د پاکې موده د پېښه وړځي او شپې يا ددې نه زیاته وي خو د پاکې ددې ورځو په شروع مینځ يا آخر کې د استحاضې وینه هم راغلې وي يا ددې طهر محکمې او روسنه د اطمینان دواړه وینې یا په دواړو کې خه وینه صحيح نه وي نو د پاکې داسې موده طهر فاسد تام شمارل کېږي: د دغه حکمې پاکې هم وایي.

د طهر فاسد تام مثال د پاکې په شروع کې د استحاضې وینه وي لکه مېندا اچاڼه چې اول څلې د حیض وینه راغلې وي، د پته یونس

ورځې وينه راغله او بيا تر پښخلسو ورځو پورې راتغله په دې صورت کې لس ورځې د حيض دي او شپاړس ورځې د پهاکې دي چې په شروع کې نې يوه ورځ د استحاضې ده. لهذا ددې شپاړسو ورځو طهر نه طهر فاسد تام ويل کيږي

د طهر فاسد تمام حکم: ددې طهر د وجې نه دواړه وېسي جدا جدا شمارل کيږي خو ددې د وجې نه بېخه د طهر په اعتبار سره معناده د عادت والا نه جوړيږي يعني دا طهر د راتلونکې ځل دپاره عادت او معيار نه دي.

طهر فاسد فاتحې: دې طهر ته طهر متحلل هم وائي د حيض د دوه وېسو يا د حيض او نفاس د وينو په مينځ کې دپاکې موده د پښخلسو ورځو او شپو نه کله وي نو دپته طهر فاسد ناهي او طهر متخلل وائي.

د طهر غير متحلل مثال: يوې بېخي ته څلور ورځې وينه راغله بيا ديارلس ورځې وينه راتغله بې پنځه ورځې وينه راغله نو په داسې صورت کې به د شروع نه تر اخره پورې مسلسل دوه وينت ورځې د وېسي جاري کيدل شمارل کيږي او په مينځ کې چې په کومو څوارلسو ورځو کې ظاهراً وينه نه ده راغلې هغه به د وينې دجاوي کيدو په حکم کې وي لهذا په دې صورت کې به د قاعدې مطابق کتلې شي چې څومره ورځې د حيض جوړيږي د استحاضې او هم ددې مطابق به عمل کيږي

د طهر متخلل حکم: ددې طهر د وجې نه دواړه وېسي جدا جدا نه شمار کيږي بلکې د شروع نه تر اخره پوره د يوې وېسي مسلسل جاري کيدل شمارل کيږي او نه دا طهر د بيا دپاره معيار او عادت جوړېدې شي بلکې دپته طهر مجازا ويلې شي ورته په شرعي

اعتبار سره د دم مثالي مسلسل وې، په حکم کې دې
 د حمل ساقط کولو نه روسته د راتلونکې وېسې حکم
 د حمل ساقط کیدلو درې صورتونه دي

(۱) **مستبېن الخلقه:** که حمل په داسې حالت کې ساقط شوې وي چې
 ټول اندامونه یا یوازې اندام مثلاً وېښتان، نوکان، او گوښې وغیرې یې
 جوړې شوې وي نو د پته مستبېن الخلقه وائي ددې حکم د ژوندې
 ماشوم په شان دې پمني ددې نه روسته راتلونکې وینه به نفاس
 شمارل کېږي

(۲) **مستبېن الخلقه چې د کوم حمل اندامونه نه وي جوړې شوي**
 هغه نه غیر مستبېن الخلقه وائي ددینه روسته راتلونکې وې
 نفاس به دې پلکې حیض یا استحاضه ده، پمني هغه وینه که د
 حیض د کسې مودې درېو ورځو نه کمه وي یا ددینه زیاته وي او د
 طهر تام نه روسته راغلي وي نو حیض به وي ورنه استحاضه به وي
 (۳) **مستبېن الخلقه** که حمل په داسې حالت کې پزیرتو، چې د
 اندامونو جوړیدو یا نه جوړیدو کې څه پته نه لگي او په دواړو
 صورتونو کې اشیاء وي نو دینه مستبېن الخلقه وائي حکم یې
 ددې چې که حمل د څلورزو میاشتو یا ددینه د زیاتې مودې دې وې د
 ساقط نه روسته وینه به د نفاس وي او که حمل ددې نه د کسې
 مودې وي نو بیا به حیض یا استحاضه وي

پمني که دا وینه د حیض د کم مدت درېو ورځو او درېو شپو نه کمه
 یا زیاته وي او د طهر تام نه روسته راغلي وي نو حیض به وي ورنه
 استحاضه به وي، او که د حمل د مودې علم نه وي نو ددې په حکم
 کې تفصیل دي

پمني که د یوې نېشې عادت په حیض کې لس ورځې اوله

شېبې ۲۴۰ گېښتې، او په ظهر کې شل ورځې او شل شېبې
 ۲۸۰ گېښتې، وي او د نفاس موده شې څلورېشت ورځې او شېبې
 ۹۶۰ گڼتي وي او ددې حمل اتفاقاً د حيض په ورځو کې په درېيمې
 ورځ مافط شي او وينه جاري شي نو د وينې د جاري کېدلو د ابتدا
 نه واخله تر لسو ورځو او شېو پورې به دا ښځه ناپاک شمېرل کېږي
 ځکه چې په دې ورځو کې صرف دوه احتمال دي چې دا ورځې به يا
 د حيض وي او يا د نفاس ځکه که دا حمل مستين خلقت وي نو دا
 ورځې به د نفاس شمارلې شي او که غير مستين خلقت وي نو دا
 ورځې به د حيض شي او په دې دواړو حالتونو کې يعني د حيض او
 نفاس په حالت کې په ښځه موبخ کول نه فرض دي او نه صحيح دي
 چې کله لس ورځې او شېبې پوره شي نو دا ښځه به غسل اوکړي
 ځکه چې اوس د حيض اکثره موده ختمه شوې ده او اوس ددې
 خبرې امکان شته چې دا ښځه پاکه شويده ددې نه روسته شل ورځې
 او شل شېبې به صرف په اوداسه سره موبخ کوي خو په موبخ کې به په
 شک سره وي ځکه چې په دې ورځو کې د ظهر سره سره د نفاس هم
 امکان شته ددې نه روسته لس ورځې او لس شېبې به يقيناً موبخ
 پرېږدي ځکه چې په دې ورځو کې صرف دوه امکانات دي چې دا
 ورځې به يا د حيض وي او يا د نفاس ددې نه روسته به غسل اوکړي
 ځکه چې اوس ددې دويم حيض او نفاس دواړو اکثره موده ختمه
 شوې ده، او تر شلو ورځو او شېو پورې به موبخ کوي او که مسلسل
 وينه راځي نو دغه شان به لس ورځې د حيض او شل ورځې د ظهر
 حساب کولې شي

او که په اتفاق سره حمل د حيض د ټولو ورځو لسو ورځو او شېو
 نيريدلو نه فوراً روسته مافط شي، نو دا اسقاط به روسته به شل

ورځي او شپې صرف په اودس سره موندل کوي ځکه چې په دې ورځو کې دوه اسکناسات دي چې دا ورځي به يې د ظهروې او ب د نفاس. بيا به لس ورځي او شپې صرف په اودس سره موندل کوي خلاصه دا شوه چې په کومو ورځو کې د حيض يا نفاس پېس وي په هغو ورځو کې به موندل نه کوي او چې په کومو ورځو کې به حيض او ظهري يا نفاس او ظهري شک وي نو په دېکې به شک سره موندل کوي او د ظهري د پېس په صورت کې به په پېس سره موندل کوي

د حيض او استحاضې بيان

۱، هره ماشکې چې کومه وينه د مخکې له طرفه نڅي ته راځي همي ته حيض وائي کله نه که موده شپې درې ورځي او شپې دوه لږ زياته به زياته موده يې لس ورځي او شپې ده که چاته د درېو ورځو شپو به که دوه راعله هغه د حيض نه دي بلکې استحاضه ده. دغه بيماري د وچي به په وي او که د لس ورځو نه زياته وه سو هغه هم استحاضه ده. (پښتانه زبور ص ۱۱۲۵)

۲، که درې ورځې پوري شوې خو درې شپې نه دي پوره شوې لکه د جمعي په سحر وينه راعله او د اتوار په ماښام بنده شوه ماښام د حيض نه دی هوال بالا

۳، د حيض په موده کې سره زيرده. شه او خاورو پشان کوم شم وينه خي هم راعله دا ټوله د حيض ده. چې تر کومه پوري. مالوچو بټکل مېس شوي به وي چې ايڅي شوي مالوچ بټکل بټل شي

نو اوس به حض به پاکه وي

دېو کالونه مخکې اود پينځو پينځوس کالو به روسته حصي نه راځي ددې وجې نه د نهه کالونه مخکې اود پينځه پينځوس کالو به روسته چې کومه وينه راځي هغه استحاضه ده اوس د ۵۵ کالو به روسته چې کومه وينه راځي که هغه بالکل سره يانوره وي نو حيض دي او که ښه ريره يا خاورينه رنگه والا وي نو استحاضه ده. البته که دغې ښځې ته د ۵۵ کالو نه مخکې زيره، شنه يا خاورينه رنگه والا وينه رانله نو په دې عمر کې به هم حيض وي او که د عادت خلاف داسې وينه راغلې وي نو استحاضه به وي

يوه ښځه چې د هغې عادت مقرر نه وي کله څلور ورځې کله اوه ورځې وينه راځي کله لس ورځې هم راځي نو دا ټوله وينه د حض ده داسې ښځې ته که کله د لسو نه زياته وينه راځي نو کتلې به شي چې د بڼه مخکې مياشت کې څومره حيض راغلې ۱۰ پس دومره ورځې به حيض وي او بقيه استحاضه

يوې جينې اول ځل وينه اوليده نو که لس ورځې يا ددې نه کمه وي نو ټوله د حيض ده. او که د لسو نه زياته راځي نو لس ورځې حيض دي او زياتي استحاضه ده

د دوه جينو يو په مينځ کې د پاکې موده کمه به کمه پينځلس ورځې ده. او د زيات هيڅ حد شته نو که د څه وجې نه حض به راځي نو چې څومره وينه حيض نه راځي هغه ټوله به د پاکې زمانه وي

او که يوه يا دوه ورځې وينه راغله او پينځلس ورځې پاکه وه بيا يوه يا دوه ورځې وينه راغله نو په مينځ کې پينځلس ورځې د پاکې زمانه ده

د حمل په زمانه کې چې کومه وینه راځي هغه هم حیض نه دي
استحاضه ده برابر خبره ده چې خورمه هم وي.

د بچي پيداکيدلو په وخت کې د بچي راوتلو نه مخکې چې کومه
وینه راځي هغه هم استحاضه ده، بلکې تر کوم پورې چې د نيم بچي
نه زيات نه وي راوتلې تر هغه پورې به دا وینه د استحاضې وي.

د حیض په زمانه کې مونځ او روژه نيول صحيح نه دي البته دومره
فرق دي چې مونځ بالکل معاف وي قضا ئې نېشته او روژه معاف نه
ده بلکې روسته به ئې قضا ادا کوي.

که به فرض مونځ کې حیض شروع شو نو هغه هم معاف دي
که د مونځ په اخري وخت کې حیض راغلو او تر اوسه ئې مونځ نه
دي کړي بيا هم دا مونځ معاف دي.

که عادت کې پنځه ورځې وي او وینه په څلورو ورځو بند شوه نو
غسل به اوکړي او مونځ کول هم واجب دي.

خو تر کومه پورې چې پنځه ورځې نه وي پوره خاوند به ورپور
صحت نه کوي کيدلې شي چې بيا وینه راشي.

يوې ښځې ته د دريو ورځو د وينې راتلو عادت وي خو يوه مياشت
داسې اوښول چې درې ورځې پوره شوې خو وینه بند نشوه تر اوس
به غسل نه کوي او نه به مونځ کوي که پوره په لس ورځو يا ددې نه
که وینه بند شوه نو ددې ټولو ورځو مونځونه معاف دي، او
داسې به ويلې شي چې عادت ئې بدل شو او که يولسمه ورځ هم
وينه راغله نو اوس معلومه شوه چې د حیض ئې صرف درې ورځې
وي بقیه استحاضه ده، نو غسل به اوکړي او د اوو ورځو مونځونه
به قضا راوړي.

که پوره لس ورځې او شپې وینه راغله او داسې وخت بنده شوه چې

سرف دومره وخت شته د موندځ په وخت کې چې صرف يو ځل اټک
اکبر او وائي نو د موندځ قضا واجبه ده.

چې کله وينه د سوري نه بهر راشي او په خرمن اولکي بيا به حيض
شروع کېږي که چا په فرج کې مالوچ اېځي وي نو تر کومه چې وينه
په بهر طرف ښکاره شوي نه وي نو حيض به نه شروع کېږي.

د پاکې ښځې په خپل فرج کې مالوچ کيښوده چې سحر شو نو د
حيض وينه پرې لگيدلې وه. نو چې کله ئې وينه اوليده حيض به
شمارل کېږي.

د حيض په وخت کې په فرج کې مالوچ کيښودل د خوانې باکري
دپاره مستحب دي او نيسي دپاره د حيض په حالت کې ست او ددي
نه علاوه د پاکي په حالت کې مستحب دي.

که يوې ښځې ته د درد يا بل څه علامې نه د حيض راتلل معلوم
شول خو تر اوسه وينه د فرج په بهرنۍ حصه څرگنده شوې نه ده. نو
داسې صورت کې موندځ پر مخ وړل جائز نه دي.

مبتداء هغه ښځې ته وائي چې په ژوند کې ورته اول ځل حيض
راغلي وي.

معتاده کومې ښځې ته چې د تير شوي عادت موافق حيض راځي
هغې ته معتاده وائي.

ناسيه: کومه ښځه چې د خپل حيض او طهر يا صرف د حيض عادت
هیر کړي دپته ناسيه وائي. مثاله: مصله او متحيره هم ورته وائي.

د عادت يا ساتلو طريقه

هرې ښځې ته که مېته وي که معتاده دخپل حيض او طهر عادت ورته ياد ساتل پکار دي او ددې طريقه داده چې مثلاً په دريم رمضان په ورځ د چارشنبې ۲۰۱۹ باندې د حيض وينه شروع شوه. او په اتم رمضان د پير په ورځ سحر ۸ ۲۵ باندې ختمه شوه ددې نه روسته بيا په پنځويشتم رمضان د زيارت په ورځ سحر لس بجې حيض شروع شو او په دېرشم رمضان په ورځ د منگل ماينام پورې جاري و نو گويا ددې ښځې د حيض عادت څلور ورځې دولس گټې او پينځه مټه دي او د طهر عادت يې اولس ورځې يوه گټه او پينځه دېرش مېته دي.

ددې بيان مطابق هرې ښځې ته که معتاده وي او که مېته د خپل حيض او طهر عادت ورته ياد ساتل او محفوظ کول ضروري دي (خواتين گڼه مخصوص پاكي وناپاكي كې احكام ص ۴۲)

ترجمه

العبد الضعيف فضل امين حقاني بداره القاني
واسأل الله ان يجعله خالصة لوجهه الكريم

Design by: Maseefarim's +923111561112

نیلای کتب خانہ
سرگودھا، پاکستان

